

13

Vlaamse overheid

Op het veer

**Werken in
zomerse drukte**

Crisis weegt

**Minder bonussen
Meer stress**

Collega's op de Spelen

Onze olympische helden

**Win
250 euro
vakantie
met onze zomer-
zoektocht**

CARLA GALLE,
ADMINISTRATEUR-GENERAAL BLOSO,
OP OLYMPISCHE SPELEN MEXICO '68

De Kusttram: het ideale vervoermiddel om niets te missen van Beaufort04!

De Kusttram loopt als een rode draad langsheen de kustlijn en dus ook langs de kunstwerken van Beaufort04. Uw vervoerbewijs kunt u kopen in één van de vele Lijnwinkels langs de kust.

Voor meer informatie kunt u terecht op

www.delijn.be/dekusttram.

WINNAAR
ERFGOED
PRIJS 2011
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

Info www.delijn.be - 070 220 200
€0,30/min

Goud

"Mama, kijk! Spanje heeft bijna een goal gemaakt!" Alles wat mannelijk is in huis, heeft zich voor de tv genesteld en supportert voor Spanje, in zijn eerste EK-match tegen Italië. Zelf was ik niet van plan om te kijken. Maar na een halfuur Italiaans *catenaccio* en wervelend Spaans passenwerk, voorzien van commentaar van een zesjarige, zet ik mijn pc toch even opzij. Ik ben nochtans geen echte fan. Het enige voetbal dat ik in jaren heb gezien, is van regionaal U6-niveau (lees: vijfjarigenvoetbal). Maar nu moet ik toegeven: dit voetbal is mooi. Zelfs ik kan zien dat dit puur vakwerk is. En vakwerk weet ik altijd te appreciëren - al geef ik toe dat Torres, Buffon en die andere zuiderse torso's er in dit geval voor iets tussen kunnen zitten. Niet moeilijk overigens, dat het vakwerk is. Het zijn ook 44 gouden voeten, bij de best betaalde ter wereld.

Dat was wel even anders voor de olympische helden die we bij de Vlaamse overheid hebben gevonden (p. 10). Jarenlang hebben ze topsport gecombineerd met hun studie of hun werk voor het ministerie. Zonder dat er ooit een zwaar sponsorcontract voor hen klaarlag, of een vette premie bij winst. En toch leverden zij in die tijd ook vakwerk af, vooral ook met de combinatie die ze moesten maken tussen hun passie en hun werk. Sommigen konden al eens trainen tijdens hun werktijd, maar de meesten moesten met onbetaald verlof naar de Olympische Spelen, Paralympics of Deaflympics. Geen omkadering krijgen en toch halve finales, podiumplaatsen en zelfs gouden medailles halen. *Faut le faire*.

Dat geldt ook voor collega's Tom en Veerle (p. 20): de ene zorgt voor het beton in Vlaanderen, de andere voor de grondlagen eronder. Niet straf op zich, maar wel bewonderenswaardig dat ze allebei hun werk combineren met een gezin met vier kinderen. Hoe sportief ze zijn, weet ik niet, maar ook die prestatie krijgt van mij olympisch goud. "Tien jaar geleden had ik de combinatie van dit werk met mijn gezin niet kunnen bolwerken", zegt administrateur-generaal Tom Roelants, "en nu lukt het alleen omdat mijn vrouw deeltijds werkt." Zelf vroeg ik mij meteen af wat Veerle geheim is om een gezin van zes rond te krijgen met een vijfvielfde job. En ze heeft het verklapt, op p. 21.

Als u dit leest, weten mijn zoontjes al of hun Spanjaarden het hebben gehaald als Europees kampioen. En kan de sportzomer met de Ronde van Frankrijk de finale spurt richting Olympische Spelen inzetten. Ik supporteer alvast voor een snelle demarrage, want samen met de Spelen start mijn zomervakantie. Ook u wens ik een mooie zomer, sportief of niet. En een vakantie op professioneel niveau. ;)

"Topsport combineren met een job? Straf"

Leen De Dycker, hoofdredacteur

COLOFON • Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel zevende jaargang nr. 38 juli-augustus 2012 • Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker • Coördinatie: Petra Goovaerts • Redactie: Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willems • Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem • Foto's: Kim Baele, Blos/Jan Masyn, Liesbeth De Waele, Imageglobe/Adrian Dennis/Karel Duerinckx/Yorick Janssens/Gert Swinnen/Thomas Vanhaute/Westendel, Wim Lamot, Nicolas Mouchart, Magalie Soenen, Studio Dann, Lieven Van Assche, Sylvianne Van Bultsele, Peter Van Hooft, Rob Walbers • Cartoons: Floris • Puzzel: Freddy Roegiest • Strip: Simon Spruyt • Columnn: Filip De Maesschalck • Layout: Cypros nv, Leuven • Druk: de Keure, Brugge • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen

Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. • Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudewijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

10

LONDON 2012

Onze olympische legendes

18

PASSIE VOOR WATERSPORT

“Uniek om mee te kunnen op onderwaterexpeditie”

20

BESTE VRIENDEN, BESTE COLLEGA'S:
TOM ROELANTS EN VEERLE VANWESENBEECK

“Er is zoveel meer waard in het leven dan geld”

26

SOCIALE DIENSTEN KRIJGEN MEER VRAGEN
NAAR PSYCHOSOCIALE BEGELEIDING

Crisis weegt op collega's

30

VLAAMS OMBUDSMAN

“Wij krijgen ook klachten over een wasmachine die niet werkt”

35

DE DAG VAN ANTÓNIO PEREIRA COSTA,
MATROOS BIJ DAB VLOOT**“Ik wil mijn loopbaan
eindigen op zee”**

Top 3 van collega Heidi Vandenbussche

1. De dag van matroos António p. 35

“Ik woon in Oostende, maar ik heb het veer nog niet gebruikt. Nu ga ik dat zeker eens doen. Het is een echte meerwaarde voor toeristen. Je staat snel aan de Oosteroever waar je Fort Napoleon kunt bezoeken en de fototentoonstelling van Carl Dekeyser!”

2. Klaverblad Lumen is nu verkeersturbinen p. 24

“Een prachtfoto van het Klaverblad. Het ziet er ingewikkeld uit, maar voor autobestuurders is het een forse verbetering. Een pluim voor de ingenieurs!”

3. Sociale diensten p. 26

“Goed dat de sociale diensten bestaan en zoveel collega's kunnen helpen. Nu weet ik ook wat ze allemaal aanbieden, en dat is voor elk wat wils.”

Heidi Vandenbussche is persverantwoordelijke voor Vlaanderen Vakantieland bij Toerisme Vlaanderen. In haar vrije tijd duikt ze het liefst naar scheepswrakken in de Noordzee, op zoek naar de verhalen erachter. Lees er alles over op p. 18.

Alles in 13

3 Editio van hoofdredacteur Leen

4 Inhoud

6 Samengevat
Vier pagina's hapklaar nieuws

10 Onze olympische legendes

18 Passie voor watersport

20 Beste vrienden, beste collega's
met Tom Roelants en Veerle
Vanwesenbeeck24 Schatten van Vlaanderen
Klaverblad Lumen is nu
verkeersturbinen26 Sociale diensten
Crisis weegt op collega's

30 Vlaams ombudsman Bart Weekers

35 Besparingen snijden in bonussen

33 Magda
Mag u onbeperkt overuren
opbouwen?

34 Bij de burens

35 De dag van ... António Pereira
Costa, matroos bij het kustveer van
DAB Vloot in Oostende

38 In de bloemetjes

40 Win

42 Puzzel

43 Column: Filip

44 Lezers aan het woord

45 Strip door Simon Spruyt

46 Lezers aan het woord (vervolg)

Vier op de vijf vindt lid zijn van vakbond nuttig

POLL

"Vindt u lidmaatschap van de vakbond nuttig?" Dat vroegen we in ons vorige nummer. Tachtig procent stemde volmondig ja. Bij de ene draait het om praktische

hulp bij individuele problemen, bij de andere spelen solidariteit en collectieve belangenverdediging een grote rol. En velen verwijzen graag naar de histori-

sche verwezenlijkingen en verworvenheden van de vakbonden.

Tegenstanders hebben het opvallend vaak over verouderde eisen en praktijken van de vakbonden, en over misbruik van hun macht.

**Lees meer reacties op de poll in
Lezers aan het woord vanaf p. 44.**

STEM EN WIN

NIEUWE POLL

Krijgen deeltijds collega's minder taken?

Deze keer willen we graag weten wat er op uw dienst gebeurt als collega's deeltijds gaan werken. Wordt hun takenpakket dan in verhouding aangepast, en schuiven er taken door naar andere collega's? Of moeten de deeltijds werkende collega's in de praktijk nog altijd dezelfde hoeveelheid werk verzetten, maar dan in minder tijd?

Geef uw mening in onze poll op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot en met 15 juni 2012.

Sport mee op 20 september

Tijdens de sportdag op donderdag 20 september kunt u samen met uw collega's Brussel te voet of met de fiets ontdekken. Nieuw is dat de korte en lange stadswandelingen eindigen in het station van Brussel-Centraal. Zo kunt u de overvolle treinen vanuit Etterbeek vermijden. Voor de toernooien en bijna veertig sporten - waaronder nieuwigheden zoals duiken, bodypump en katapultschieten - kunt u terecht op de VUB-campus. Ook collega's met een handicap zijn van harte welkom. Voor hen zijn er aangepaste faciliteiten en wordt er onder meer rolstoelbadminton georganiseerd.

Gepensioneerden en collega's van De Lijn kunnen niet deelnemen aan de sportdag. De Lijn-collega's verzorgen immers een dienstverlening die niet onderbroken kan worden. Vooraf inschrijven kost 5 euro, op de dag zelf betaalt u 7 euro. Voor de toernooien, de geleide fietstocht en sommige sporten moet u zich vooraf inschrijven.

🐞 www.bioso.be/sportdagvoorambtenaren.

Marijke Maes, Sylvianne Van Butsele en Emilie Verwimp van het Departement RWO kozen vorig jaar op de VUB-campus voor schermen. Ook dit jaar kunt u die sport uitproberen.

**Meer info
vindt u in
de folder bij
deze 13**

Mobiele poetscollega's rijden elektrisch

Sabrina, Gerda en de andere collega's van de mobiele poetsploeg van het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) doorkruisen Brussel voortaan elektrisch.

"Het grootste verschil met een andere auto? Als we terugkeren van onze ronde, mogen we niet vergeten hem in het stopcontact te steken", zegt Sabrina Meert (rechts op de foto) die zich sinds drie maanden soms voor haar werk verplaatst met de Peugeot iOn van AFM. "Ook de vering is anders, dus moeten we bij vluchtheuvels iets voorzichtiger zijn. En er zijn wel heel veel knopjes", klinkt het. Ook voor collega Gerda Verhulst is

zo'n elektrische wagen een aanpassing, niet alleen om mee te rijden. "De auto is helemaal anders opgebouwd. De batterij zit bijvoorbeeld onder de koffer en om veiligheidsredenen mogen onze vloeibare poetsproducten daar dus niet in. Ze moeten nu op de achterbank mee."

Het AFM heeft een leasingcontract van vier jaar en betaalt maandelijks 823,20 euro voor de elektrische auto.

COLLEGA IN DE KIJKER

Inge Van Pollaert is Management-assistent 2012

"Een van mijn steunpilaren", noemt Dirk Vanderpoorten, Secretaris-generaal Departement Werk en Sociale Economie (WSE) haar. Inge Van Pollaert (42) werd door ondernemersvereniging Voka gekozen als Management-assistent 2012 nadat haar leidinggevenden en collega's haar hadden voorgedragen. Inge werkt in een team van drie collega's bij de Stafdienst van WSE. "Vooral de variatie spreekt me aan", zegt ze zelf. "Elke dag is anders!" Nog een tip voor collega's? "Goed plannen is mijn beste tip. En stel je prioriteiten."

“

De ambtenaar is het geheime wapen van de staat. Hij of zij staat dicht bij de burger en kan daardoor bij de burger 'scoren'. Als de overheid echt iets aan haar imago wil doen, moet ze dringend in haar mensen investeren. Want op dit ogenblik is het imago van ambtenaren nog té negatief en stereotiep."

Erik Saelens van het reclamebureau Brandhome, dat het imago van de overheden in ons land heeft onderzocht (Gazet van Antwerpen, 7 mei 2012)

“

Vlaanderen staat in de wereld voor een positief imago. Het betekent sérieux, expertise, correct zakendoen, creativiteit en kwaliteit. Toch wijst een recente studie uit dat het meer rendeerde om het begrip Vlaanderen in te kapselen binnen de bredere Belgische context."

Claire Tillekaerts, gedelegeerd bestuurder van Flanders Investment and Trade (FIT) (Trends, 10 mei 2012)

“

Bij de Vlaamse overheid hebben wij geen ambtenaren die zulke hoge lonen opstrijken als op federaal niveau soms het geval is. Meer nog: sommige Vlaamse topambtenaren zouden misschien een beetje meer mogen verdienen. Want het is natuurlijk wel de bedoeling dat we geschikte mensen kunnen blijven aantrekken. Dat lukt nog als onze lonen onder het marktgemiddelde liggen, maar niet als ze er helemaal buiten liggen."

Ingrid Lieten, Vlaams viceminister-president (Knack, 9 mei 2012)

Toerisme Vlaanderen laat websitebezoekers muziekstuk maken voor TRACK

Buitenlandse toeristen warm maken voor Vlaanderen, de collega's van Toerisme Vlaanderen doen het op allerlei manieren. Maar voor TRACK, een kunstparcours door Gent met nieuw werk van 41 internationale kunstenaars, hebben ze iets speciaals bedacht. "De bezoekers van de website waarmee we TRACK internationaal promoten, kunnen mee een muziekstuk voor een beiaard componeren", zegt Helena De Brabandere van de afdeling Productmanagement. "Dat heet Crowd TRACK. Mensen typen hun naam in op onze website, die de letters omzet in noten. U kunt uw naam dus beluisteren. Van die verschillende groepen noten maakt stadscomponist Ann Pierlé dan een echt muziekstuk dat op de laatste dag van TRACK gespeeld wordt."

**Win een duokaart
voor TRACK**

Zelf naar TRACK? 13 geeft 10 duokaartjes weg. U vindt de kunstwerken verspreid over de hele stad. Ze gaan over thema's als mobiliteit, religie, migratie, economie, taal, wetenschap en veranderingen in de stad. U kunt nog tot en met 16 september uw eigen TRACK volgen en kiezen wat u in welke volgorde wilt bekijken. TRACK is een initiatief van het S.M.A.K.

 www.vlaanderen.be/13crowd.track.be

WIELRENNERS TOPSPORT VLAANDEREN NAAR OLYMPISCHE SPELEN

Supporter voor onze ploeg

De wielerploegen Topsport Vlaanderen - Mercator en Topsport Vlaanderen - Ridley 2012 gesteund door het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, doen het uitstekend. Minstens vier van hun baalwielrenners doen een gooi naar goud op de Olympische Spelen in Londen.

Baanwielrenners Dominique Cornu, Kenny De Ketele, Gijs Van Hoecke, Jolien D'hoore en Kelly Druyts van Topsport Vlaanderen trekken deze zomer naar de Spelen in Londen. "Daar zijn we best trots op", zeggen Jul Clonen en Christine De Brouwer van het Team Topsport Vlaanderen van het Departement CJSM, dat topsport in Vlaanderen moet promoten. "Mogelijk komen er zelfs nog enkele renners bij (midden juni was nog niet helemaal duidelijk wie mocht rijden en wie niet, red.). De wielerploeg wil jong talent kansen geven om door te groeien tot een professionele renner. Op de Spelen zullen de renners niet als Topsport

Vlaanderen Team in beeld komen, omdat ze in de Belgisch-olympische uitrusting moeten rijden. Toch probeert het Departement CJSM hen en de andere Vlaamse topsporters onder de aandacht te brengen. We plannen onder andere dagelijkse updates op onze website en blogs van onze renners en oud-renners".

 Volg de olympische avonturen van onze renners op www.topsport-vlaanderen.be

Proef de olympische sfeer nu al vanaf p. 10. Enkele collega's die ooit aan de Spelen hebben deelgenomen, vertellen er over hun ervaringen.

6,39 % van de werktijd ziek

Vlaamse ambtenaren waren in 2011 gemiddeld 6,39 % van de tijd ziek. Dat is iets minder dan in 2010 (6,42 %), maar er is niet echt een stijgende of dalende trend in vergelijking met de voorgaande jaren. Gemiddeld vragen we twee à drie keer per jaar ziekteverlof aan, en duurt een ziekteperiode net geen tien dagen.

Let op: de cijfers gaan slechts over zo'n 27 000 lezers, namelijk iedereen die onder het Vlaams personeelsstatuut valt.

 www.bestuurszaken.be/welzijn-op-het-werk-cijfers

Collega
Yves stelt
'zijn' 25ste
zomerzoek-
tocht voor

“Sint-Truiden is opvallend groen”

Collega Yves Decuypere van het Agentschap voor Natuur en Bos stippelt al jaren de zomerzoektochten van 13 en voorloper *Goedendag* uit. Dit jaar ging hij voor de 25ste keer op pad, op zoek naar mooie plekjes en pientere vragen in Sint-Truiden.

Waarom Sint-Truiden?

YVES: “Ik laat elke Vlaamse provincie aan bod komen. Dit jaar was het de beurt aan Limburg. Een stad die makkelijk bereikbaar is met de trein, heeft een streepje voor. Dat is zeker zo voor Sint-Truiden. Een goede zoektocht is meer dan een wandeling van een halve dag. Met deze zoektocht vertel ik ook de rijke geschiedenis van Sint-Truiden.”

Wat mogen we er zeker niet missen?

YVES: “De zoektocht van minder dan vijf km brengt je langs de belangrijkste bezienswaardigheden, zoals het stadhuis, het begijnhof en enkele kerken. Maar Sint-Truiden is ook opvallend groen. Het stadspark mondt uit in een mooi, groen gebied. Nog een tip: huur in het Fietspunt aan het station een fiets voor een dag, ideaal voor een grotere tocht in de stad en daarbuiten.”

Doe de zomer- zoektocht en win 250 euro vakantie

Het parcours en de twintig vragen van de zoektocht staan op de website van 13. Surf voor u naar Sint-Truiden gaat, eerst naar www.vlaanderen.be/13 en print de zoektocht, of vraag een print bij het 13-secretariaat: 02 553 55 67 of 13@vlaanderen.be. Alle vragen opgelost? Bezorg ons uw antwoorden voor 14 september 2012 en maak kans op een arrangement ter waarde van 250 euro uit de Vlaanderen Vakantielandbrochure. Enkele antwoorden gemist? Ook dan maakt u nog kans op een boeken- of cd-bon. Veel succes!

Telex...

Bier! Vervoersmaatschappij **De Lijn** heeft een akkoord gesloten met brouwerij Duvel-Moortgat om in Gent en Antwerpen **nachtbussen** te behouden. De bussen krijgen in ruil voor de financiële steun een 'De Koninck'-kleedje, naar het bekende Antwerpse bier. *** Champagne! De Vlaamse overheid kwam bij de Pensioendienst voor de Overheidssector als eerste over de streep met dertig volledig **elektronische pensioendossiers**. Met dank aan de tijdswinst die Vlimpers-gebruikers ondervinden bij de indiening van elektronische pensioendossiers in het kader van *Capelo*, de centrale loopbaangegevensbank voor de overheidssector. *** Weg met de digitale kloof! Vanaf juli organiseert het Departement Bestuurszaken **Summerschool 2.0-tools**, om al wie dat wil een aantal 2.0-tools te leren kennen. Tweet en facebook het verder! *** 5,3 % van het Vlaamse grondgebied is eigendom van de Vlaamse overheid. Dat bleek toen meer dan 75 300 percelen en 2400 gebouwen in een **vast-goededatabank** werden opgenomen. Het grootste deel is bos- en natuurgebied, maar er is ook veel infrastructuur, zoals havengebieden, snelwegen, waterwegen en industrieterreinen. www.bestuurszaken.be/vastgoed *** Meer collega's met fietsgerinkel naar het werk. In 2011 hebben ongeveer 6000 collega's een **fietsvergoeding** ontvangen voor hun woon-werkverkeer. Dat zijn er 200 meer dan in 2010. Ook het aantal gefietste kilometers steeg met 5 % tot meer dan 10 miljoen kilometer. *** Wie loopbaanonderbreking neemt, kan nu zelf **online** een **aanmoedigingspremie aanvragen** bij de collega's van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Voordelen? Uw premie wordt sneller uitbetaald, u krijgt zelf een ontvangstbevestiging en het administratieve werk voor de personeelsdienst valt weg. www.doehetonline.be *** Wie met **De Lijn** wil reizen, kan zijn rit nu ook **planen via Google Maps**. Als u een halte aankijkt, verschijnen de bus- of tramlijnen die er passeren, en hun doorkomsttijden. U kunt uw traject ook laten berekenen, inclusief mogelijke overstappen.

Onze olympische

Annemie Van Nuffel (rechts) tijdens de 800 meter in het Canadese Montréal: "Een leerschool op vlak van stressbestendigheid."

legendes

"Wij moesten werk en training combineren en namen onbetaald verlof om naar de Spelen te vertrekken. Zonder trainer, zonder partner. De atleten van nu zijn profs: ze worden veel beter omkaderd en voor hen is trainen hun werk", klinkt het nostalgisch bij collega's Carla, Jef, Annetie en Gerald. Alle vier namen ze deel aan de Spelen, Paralympics of Deaflympics. Vier gesprekken over goud winnen of verliezen, de professionalisering van de sport, McDonalds in het olympisch dorp en de imposante concurrentie uit het Oostblok.

VEERLE VAN DEN BROECK

"Om naar de Spelen te gaan, moest ik onbetaald verlof nemen"

"De McDonalds in het olympisch dorp, daar stond ik in Montréal echt van te kijken." Annetie Van Nuffel is teamleider dossier- en gegevensbeheer bij het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Ze kijkt met plezier terug op haar eigen deelnames aan de Spelen in 1976 en 1980. In 2000 ging ze mee naar Sydney als coach van 800 meterlooper Sandra Stals. "Dat was twee minuten nagelbijten."

ANNETIE VAN NUFFEL

- Leeftijd: 56
- Deed mee aan de Olympische Spelen in Montréal (1976) en Moskou (1980)
- Sporttak: atletiek (800 meter en 4x400 meter)
- Resultaat: 1976: reeksen 800 meter en 4x400 meter
1980: halve finale 800 meter

Voor haar eerste Spelen in Montréal kwalificeerde Annetie zich op het nippertje. "Het laatste weekend dat we ons konden plaatsen, liep ik een Belgisch record in Italië. Het was veel te warm en ik had niet gedacht dat het nog zou lukken. Montréal was overweldigend. En een leerschool op vlak van stressbestendigheid. Ik was amper twintig en voor de eerste keer zo ver van huis weg zonder coach of familie. Ook het grote stadion maakte een enorme indruk. Nu zijn er elk jaar een aantal heel grote wedstrijden zoals de Memorial Van Damme, maar dat was toen anders. Ik stond ook te kijken van het feit dat er een McDonalds was in het olympisch dorp. In atletiek moet je steeds op je gewicht letten, maar in andere sporten zoals boogschieten is dat minder het geval."

Gezellige bende

Vier jaar later, in Moskou, haalde Annetie dankzij een goede voorberei-

ding de halve finales. "Daar stuitte ik op mijn Oost-Duitse concurrentes, die uiteraard andere substanties kregen dan wij (lacht). Je wist wel dat ze niet zuiver liepen, maar wij dachten aan onze gezondheid en de fair play en wilden er niet zo mannelijk uitzien als zij. De sfeer in Moskou was helemaal anders dan in Montréal. Je kon er niet zomaar gaan en staan waar je wou. De Belgische olympische ploeg was wel een gezellige bende. Zo hebben wij nog de rugnummers van wielrenners Frank Hoste, Etienne De Wilde en Fons De Wolf op hun trui's vastgenaaid in de hoop ze meer aerodynamisch te maken en hun prestatie te verbeteren."

Machteloos toekijken

Annetie ervoerde de Spelen helemaal anders toen ze in 2000 meeging naar Sydney als coach. "Dat was twee minuten afzien. Je zit machteloos toe te kijken vanaf de tribune en je kunt niets meer doen voor je atleet. Dan benijd je de coach van Kim Gevaert, die maar elf seconden moet nagelbijten. Als atleet zit je werk erop vanaf het moment dat het startschot klinkt. Dan is het de race proberen te lopen zoals je die in gedachten hebt." Annetie zag de omstandigheden voor sporters door de jaren heen evolueren. De omkadering van atleten is veel professioneler en er is nu bijvoorbeeld Bloso, dat de atleten een contract aanbiedt. "Hun werk nu is trainen. Dat is een goede evolutie. Voor de Spelen van Moskou heb ik onbetaald verlof moeten nemen. Later als coach kreeg ik voor grote wedstrijden dienstverstelling van mijn administrateur-generaal. Ook zo ondersteunt de Vlaamse overheid sporters."

"Via Facebook hou ik nog altijd contact"

Zes medailles staan er op het palmares van Gerald Troch, assistent loon-administratie bij het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Als dove nam hij drie keer deel aan de Deaflympics. "Toen ik goud won in Los Angeles (LA), was ik in bloedvorm", zegt hij. Gerald was een echte allrounder: hij won medailles in de wegrit en de tijdrit, zowel individueel als in ploeg. "Dat ik vaak gewone wedstrijden reed, stuwde me naar de top."

"Mijn gouden race in LA was zwaar", vertelt Gerald. "We reden zo hard we konden, de longen uit ons lijf. Maar het loonde. Ik was in topvorm. In Keulen had ik al even van het succes geproefd, met twee bronzen medailles. In LA won ik drie medailles. Achteraf werden we op de Belgische ambassade ontvangen. Het enige spijtige was dat mijn vrouw en ouders er niet bij konden zijn. Het was helaas te duur om hen mee te nemen naar LA."

Geen taalbarrière

Ook Christchurch in Nieuw-Zeeland was een hele belevenis. De vlucht duurde 28 uur en dus vertrok de ploeg tien dagen vooraf. "Gelukkig kreeg ik van de Vlaamse overheid dienstrijstelling, dus hoefde ik niet al mijn vakantie op te offeren. We vierden er ook oudjaar, maar het voelde niet zo omdat het daar zomer was. Het was vreemd om zo'n grote wedstrijd in het midden van de winter te moeten rijden. Normaal trainden we zelfs niet tijdens de wintermaanden. Ik bewaar goede herinneringen aan de Deaflympics. Via Facebook hou ik nog altijd contact met mijn mededeleemers van toen. Er was immers geen taalbarrière omdat we via gebarentaal communiceerden en dat scheidte een band."

Voor horenden

Geralds passie voor wielrennen was zo groot dat hij ook meedeelde aan wedstrijden voor horenden. "Eerst zag mijn vader dat niet zitten", lacht Gerald, "want hij was bang dat ik zou vallen. Maar het niveau bij die wedstrijden lag hoger en dat maakte me een beter wielrenner. En dus stemde hij toe. Dat was de sleutel tot mijn succes."

GERALD TROCH

- Leeftijd: 51
- Deed mee aan: Deaflympics in Keulen (1981), Los Angeles (1985) en Christchurch (1989)
- Sporttak: Wielrennen (wegrif, tijdrit, ploegentijdrit, puntenkoers)
- Resultaat:
  - 1981: zilver ploegentijdrit, brons tijdrit
  - 1985: goud ploegentijdrit, zilver wegrif, brons tijdrit
  - 1989: brons tijdrit

In Los Angeles haalt Gerald Troch (links) zilver tijdens de wegrif. Later won hij goud in de ploegentijdrit.

"Nog steeds spijt van gemiste gouden medaille"

"Brute pech heeft me in 1984 het goud gekost", zegt Jef Devriese, bediende in het Blossencentrum in Brugge. "Olympisch goud is het enige wat op mijn palmares ontbreekt en dat vind ik nog altijd jammer." Toch kijkt Jef met trots terug op zijn sportieve carrière. "Ondanks het feit dat ik een hand en een been heb die niet volgroeid zijn, heb ik heel wat titels gehaald. Ook tegen sporters die een minder zware handicap hadden dan ikzelf."

De drie Paralympics waaraan Jef meedeed, maakten een enorme indruk op hem. "Vooral de Spelen in Arnhem in 1980 waren fantastisch. De stadions zaten vol, hoewel toeschouwers voor hun kaartjes moesten betalen. De Nederlanders kwamen naar je toe en leefden enorm met je prestaties mee. Die sfeer had je in 1976 in Toronto en in 1984 in New York niet. Het was allemaal wat afstadelijker. Nederland was veel hartelijker"

Op sportief vlak bewaart Jef de beste herinneringen aan New York. "Zilver is mooi, maar het blijft toch gemist goud. Ik had één set gewonnen en was er zo dichtbij. Op een of andere manier was het niet mijn dag. Ontzettend jammer, vooral omdat ik me achteraf niet meer kon kwalificeren door blessures. Ik heb alles gewonnen: Belgische, Europese en wereldtitels, maar geen olympisch goud. Toch ik ben enorm trots op mijn carrière, met de trofee voor sportverdienste van de stad Brugge als bekroning. Dat vond ik een fijne erkenning."

Amper ondersteuning

Nu zijn Paralympiërs profatleten, maar dat was vroeger anders. "In het tafeltennis heb je nu tien categorieën waarbij de zwaarte van je handicap telt. In mijn tijd waren dat er twee: zittenden en beangeamputeerden", legt Jef uit. "Bovendien was er amper ondersteuning. We kregen 20 000 Belgische frank per jaar, maar dat was alles."

Een keer kocht ik een tafeltennistafel om mee te kunnen trainen en toen was dat budget op. Ik had het geluk dat ik bij Bloso werkte. Ik mocht een aantal uren trainen tijdens mijn werktijd. Het zijn die uren training die me mee een wereldtopper maakten. Ik leerde tafeltennissen op school in Nederland en trainde zowel met valide mensen als met mensen met een handicap. Dat was een goede leerschool."

JEF DEVRIESE

- Leeftijd: 57
- Deed mee aan: Paralympics in Toronto (1976), Arnhem (1980) en New York (1984)
- Sporttak: tafeltennis, staanden (beenamputaties klasse D)
- Resultaat: 1976: brons enkelspel
1980: brons enkel- en dubbelspel
1984: zilver enkelspel

Jef Devriese overleed op 1 mei. In samenspraak met zijn familie brengen we postuum het interview dat we eerder van hem afnamen.

Jef Devriese behaalt in 1976 in Toronto een bronzen medaille in het enkelspel van het tafeltennis.

"Ik stopte drie maanden om examens te doen"

Universitaire studies en topsport, Carla Galle, administrateur-generaal bij Bloso, was de eerste die de twee combineerde. "Eind jaren zestig was dat *not done*." Later nam ze haar eigen olympische zwemervaring mee toen ze in 1991 voor Bloso begon te werken en een topsportbeleid op de rails zette.

"Olympische Spelen hebben net dat ietsje extra voor een atleet. Tom Boonen en Kim Clijsters hebben al zoveel gewonnen in hun carrière, en toch willen ze deze zomer in Londen schitteren", steekt Carla van wal. "Erbij kunnen zijn, dat is het hoogste goed. Ook voor mij. Ik zat in 1964 voor de tv naar de Spelen in Tokio te kijken en besliste toen in een flits: 'In 1968 wil ik in Mexico-Stad op de startblokken staan.' Twee jaar later zat ik al in de voorselectie. Ik kwalificeerde me zonder problemen."

Onvoorbereid

Op de Olympische Spelen in Mexico waren de resultaten van de zwemmers ondermaats, vooral door een gebrekkige voorbereiding. Mexico-Stad ligt op 2240 meter. Op die hoogte zit er minder zuurstof in de lucht en vermindert je uithoudingsvermogen. Je hebt dus tijd nodig om te acclimatiseren. "Heel wat atleten nu bouwen hoogtestages in om beter te presteren in wedstrijden op zeeniveau. Dat bevordert de zuurstofopname. In onze tijd bestond dat niet", zegt

Carla. "We trokken onvoorbereid van de Lage Landen naar een stad op serieuze hoogte. Geen wonder dus dat we niet presteerden. Onze omkadering was sowieso amateuristisch: geen voedingsadvies, geen trainer mee naar belangrijke wedstrijden ... Er was ook de concurrentie van de meisjes uit het Oostblok. Die waren twee koppen groter en hadden drie keer zoveel spiermassa. Dopingbestrijding bestond toen amper."

Topsportstatuut

Een universiteitsopleiding (Carla is licentiaat diplomatieke wetenschappen en licentiaat Europees Recht) combineren met een reser Belgische records en medailles tijdens internationale wedstrijden, gemakkelijk was dat niet. "Tijdens mijn carrière in de jaren zestig was er geen sprake van examens op een aangepast tijdstip. Dus stopte ik drie maanden met zwemmen en zorgde ervoor dat ik in eerste zit slaagde. Daarna pikte ik de draad opnieuw op en zette ik alles weer op het zwemmen. Gelukkig is het voor universiteiten nu een eenzaak

CARLA GALLE

- Leeftijd: 63
- Deed mee aan: Olympische Spelen in Mexico-Stad (1968)
- Sporttak: Zwemmen (Wisselslag 200 en 400 meter)
- Resultaat: Halve finales

om topsporters aan te trekken. En maar goed ook, want een topsportcarrière duurt nooit lang. Een diploma is belangrijk. Kijk maar naar Fred Deburggraave die ondanks zijn gouden medaille maar moeilijk een goede job vindt. Daarom creëerde Bloso het statuut van topsportstudent."

Professionaliseren

Ook de omkadering voor topsporters veranderde (zie p. 17). Er kwam een tewerkstellingsproject voor topsporters. "Ze zijn nu in dienst van Bloso waardoor ze zich alleen op hun sport moeten concentreren. Daarvoor moet je aan een aantal criteria voldoen, zoals een top-8 plaats halen op een EK of top-12 op een WK. We zorgen voor een professionele omkadering. Iets wat ik tijdens mijn carrière gemist heb. Tijdens een Olympisch jaar betalen we voor de Vlaamse atleten zo'n 800.000 euro."

Meer geld

Carla ging sinds haar aanstelling in 1991 naar alle Olympische Spelen, maar het evenement is amper veranderd. "De Spelen blijven de Spelen. Samen met het WK voetbal is het het grootste sportevenement ter wereld. Ze waren vroeger al gigantisch en dat zijn ze nu nog. De veiligheidsregels zijn wel strikter geworden sinds de terroristische aanslagen in München in 1972. Vroeger kon je het Olympisch dorp in en uit wandelen, maar dat kan gelukkig niet zomaar meer." En de toekomst? "Als we Olympische kampioenen willen, moet Vlaanderen nog meer geld inzetten op nog minder sporten", klinkt het resoluut. "Zoals ook Nederland doet. Zij ondersteunen amper tien sporten. Maar ze behalen wel resultaat."

mexico 68

Carla Galle tijdens de openingsceremonie van de Olympische Spelen in Mexico-Stad in 1968.
"Erbij kunnen zijn, dat is voor een topsporter het allerbelangrijkste."

"Door mijn Blosocontract moet ik mij enkel op mijn sport concentreren"

Judoka Ilse Heylen trekt eind juli voor de derde keer naar de Olympische Spelen. Sinds 2004 heeft ze een topsportcontract bij Bloso. Dat jaar won ze een bronzen medaille in Athene. "Dat Bloso rekening houdt met wat je als atleet nodig hebt, is goed. Het enige wat ik in Vlaanderen nog mis, zijn grote centra waar verschillende sporttakken samen trainen. Want je leert meer van elkaar dan je denkt."

Ilse was een laatbloeiër, zegt ze zelf, hoewel ze op haar acht jaar met judo begon. "Talent betekent op die leeftijd niet zo veel in het judo. Pas op mijn 19 ben ik er voluit voor beginnen gaan. Toen ik Ulla Werbrouck en Gella Vandecaveye op training zag, beseftte ik dat het dat was wat ik wou. De Spelen van Sydney in 2000 heb ik gemist hoewel ik gekwalificeerd was. Zowel Ann Simons als ik waren geplaatst, en er mocht maar één meisje gaan. Dat werd Ann. Dat motiveerde me nog meer. Ik was zo dicht bij mijn doel geweest en ik wou echt van de sfeer van de Olympische Spelen proeven."

Wat verwacht je van Londen?

ILSE: "Een judowedstrijd is onvoorspelbaar. In mijn categorie zijn er wel tien meisjes die kans maken op een medaille. Je moet een goede dag hebben, maar je moet ook geluk hebben met je loting. Er kruipt twee jaar voorbereiding in, maar één moment van onoplettendheid kan zo'n wedstrijd beslissen. Hoe dan ook, een medaille zit er zeker in."

Hoe is de sfeer?

ILSE: "Het publiek is zo enthousiast. Brons winnen in Athene was het hoogtepunt uit mijn carrière. Het is fijn om als individuele sporter in contact te komen met sporters die je anders nooit ziet, zoals de paardrijders of de hockeyers. Het begint al bij de stage van het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) op Lanzarote. Je traint er samen en er wordt een ploeg gesmeed. Je voelt dat je er niet alleen voor staat, want je wil

allemaal hetzelfde. Een extra voordeel vind ik dat je leert van je mede-olympiërs. Zo kreeg ik van gewichtheffer Tom Goeghebuere interessante tips op vlak van krachttraining."

Wat houdt een Bloso-topsportcontract in?

ILSE: "Door dat contract krijg ik een maandloon van Bloso, zodat ik me enkel op mijn sport hoeft te concentreren. Elk jaar opnieuw kijken de mensen van Bloso of ze dat contract verlengen. Ik moet immers bepaalde resultaten halen. Bijvoorbeeld een plaats bij de eerste vijf op een Europees Kampioenschap, de eerste acht op een Wereldkampioenschap of de Spelen, of een medaille in een belangrijke wedstrijd. Als je aan die voorwaarden voldoet, wordt je contract verlengd. Als je lang out bent geweest door een blessure, wordt daar rekening mee gehouden, maar gelukkig is dat nog nooit gebeurd. Elk jaar wordt ook gekeken naar wat je nodig hebt."

Zoals?

ILSE: "Mijn man is mijn coach en voor mij is het belangrijk dat hij aanwezig is bij grote wedstrijden als een Europees of Wereldkampioenschap of de Olympische Spelen. Voor de Spelen in Beijing in 2008 kreeg elke sporter extra budget. Dat heb ik gebruikt om de universiteit van Leuven te laten testen hoe mijn lichaam zo reageren op de luchtvochtigheid in China en de jet lag. We zijn vroeger vertrokken om ter plaatse te gaan trainen zodat mijn lichaam al kon wennen aan de andere

omstandigheden. Een optimale voorbereiding is noodzakelijk. Ook als je in de loop van het jaar nog iets extra nodig hebt, kun je dat vragen. Je moet het wel altijd goed kunnen motiveren."

Wat zou er nog kunnen verbeteren aan het topsportbeleid?

ILSE: "In landen zoals Polen en Hongarije zijn er grote trainingscentra. Atleten uit verschillende sporttakken die op dezelfde plaats trainen, is een goede zaak. Je leert immers van elkaar. Dat merken we nu al tijdens de stages van het BOIC. Hier zijn we als individuele sporter eerder op onszelf aangewezen. In Gent is er wel de Topsporthal, maar voor judo bijvoorbeeld zijn de faciliteiten er niet fantastisch. Zo'n trainingscentrum is iets waar de overheid nog werk van zou kunnen maken."

Wat brengt jouw toekomst?

ILSE: "Ik ga door zo lang ik het stof vind en mijn lichaam het aankan. Voor mij stopt het niet na de Spelen."

Bloso en onze topsporters

Bloso is het aanspreekpunt voor al wie met topsport te maken heeft. Bloso moet er mee voor zorgen dat topsporters maximaal kunnen presteren op Europees en wereldniveau. Dit is wat onze collega's doen:

Topsportscholen

Er zijn zes topsportscholen in Vlaanderen. De leerlingen/topsporters krijgen 20 uur (i.p.v. 32 uur) normaal les en 12 uur specifieke training van trainers aangesteld door de topsportfederatie. Ook mogen ze afwezig zijn tijdens stages en/of wedstrijden.

Topsportstudenten

Bloso ondersteunt studenten hoger onderwijs die aan topsport doen. Er is financiële ondersteuning op sportief en logistiek vlak voor de sporter zelf. De hogeschool of universiteit krijgt een vast bedrag voor extra individuele studiebegeleiding.

Tewerkstellingsproject topsporters

Bloso wil er met dat project voor zorgen dat sporters zich in de beste omstandigheden kunnen voorbereiden om topprestaties te leveren op grote wedstrijden. De atleten krijgen een arbeidscontract van bepaalde duur, op voorwaarde dat ze bepaalde resultaten halen (top-8 in Europa of top-12 in de wereld).

Toptrainers

Bloso heeft een pool van toptrainers die hun expertise ter beschikking stellen van de topsportfederaties. Ze begeleiden ook andere trainers op het vlak van training geven.

Sportwetenschappelijke ondersteuning

Om de topsportfederaties en topsporters beter te ondersteunen, zijn er een aantal zelfstandige experts waarop topsporters een beroep kunnen doen. Dat gaat van bewegingsanalyse, letselpreventie en sportverzorging of sportpsychologische begeleiding tot voeding.

“Uniek om mee te kunnen op onderwaterexpeditie”

Duikster Heidi Vandenbussche is gefascineerd door scheepswrakken.

Met de zomer in aantocht ging 13 op zoek naar collega's die zich op en in het water thuis voelen. En werd ondergedompeld in boeiende en passionele verhalen.

FILIP DE MAESSCHALCK

"Ik duik sinds mijn negentiende", begint **Heidi Vandenbussche** (30), persverantwoordelijke voor Vlaanderen Vakantieland bij Toerisme Vlaanderen. "Al van bij het begin van mijn duikopleiding was ik gefascineerd door scheepswrakken in de Noordzee, niet zozeer voor de mogelijke schatten die ze herbergen dan wel om hun verhaal. En omdat je er vaak mooie zeeanemonen en ander zeeleven kunt bewonderen. Het vergt wel een specifieke training omdat je vaak dieper duikt dan gewoonlijk en omdat je rekening moet houden met de stroming en de zichtbaarheid onder water. In die zin is het avontuurlijker en ook risicovoller dan duiken in een duikvijver. Daarom nemen we altijd een *buddy* mee en als je een wrak binnenzwemt, maak je gebruik van een touw om je weg terug te kunnen vinden. Maar ik heb nog nooit het gevoel gehad dat ik gevaar loop." Heidi heeft net een interessante expeditie achter de rug. "In Noorwegen heb ik het wrak van het ontdekkingschip *Belgica* aangeraakt! Een bevriende onderwaterarcheoloog had leden nodig voor zijn team en vroeg of ik mee wou. Het wrak ligt er al van toen het tijdens WO II tot ontploffing werd gebracht. Het deed dienst als munitieopslagplaats. Gelukkig waren er geen slachtoffers toen het zonk. Het is toch wel een unieke ervaring om van zo dichtbij getuige te zijn van een stuk geschiedenis. Het zijn dergelijke momenten die het duiken naar een wrak de moeite waard maken."

"Het wegvallen van de zwaartekracht is zo bevrijdend"

Bert Vandervaeen (29), informaticocoördinator bij het agentschap Jongerenwelzijn, deelt de passie voor duiken in open water met Heidi. Alleen zit hij sinds zijn 21ste na een auto-ongeluk in een rolstoel. "Ik heb vroeger gevoetbald, maar een gebroken ruggenwervel en de verlamming van mijn onderste ledematen hebben daar een einde aan gemaakt. Toch wou ik me niet neerleggen bij die fysieke beperking. De eerste keer dat ik ging trainen in een duikclub was bevrijdend. Het wegvallen van de zwaartekracht zorgt voor een zeer ontspannen gevoel." Nu kijken collega-duikers niet meer verbaasd op als hij komt aangereiden. "Ze noemen me een *wet-wheeler* omdat ik de wielen van mijn rolstoel nat moet maken om tot bij het water te raken. Het is voor mij niet evident om een duikpak aan te trekken en de duikfles op mijn rug te krijgen, maar ik krijg veel hulp. In elk geval moeten mensen met een beperking altijd vergezeld worden door twee begeleiders." Dankzij die hulp heeft hij al heel wat waters doorzwommen. "Hier in België duiken we in het Zilvermeer in Mol, verschillende steengroeven in Wallonië, de put van Ekeren en in de Oosterschelde. Maar mijn mooiste ervaring was toch in El Gouna in Egypte. Daar duik je precies in een aquarium: watertemperatuur van 28 graden en overal tropische vissen in de meest uiteenlopende kleuren. Onvergetelijk."

"Zeilen is minder elitair dan het lijkt"

Zonder dat hij het zelf wist, zat zeilen **Thomas Van Langenhove** (37), adviseur Organisatie en Werking Lokale Besturen bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, in het bloed. "Mijn vader stierf toen ik 11 was, maar ik ben pas recent te weten gekomen dat hij ook zeilde. Zelf kreeg ik de microbe te pakken bij mijn tante in Oostende, toen ik al die zeilbootjes op de Spuikom zag. Ik heb toen een Bloso-cursus gevolgd in een *optimistje*, een typisch beginnersbootje. Daarna volgden nog een aantal cursussen, maar het is pas echt begonnen op mijn 33ste, toen ik een eigen trimaran kocht. Dat is een zeilschip met aan weerszijden vlotters, een 'zeilboot met steunwieltsjes' wordt wel eens smalend gezegd. Ik heb bewust voor dat type gekozen omdat het een familiervriendelijke boot is, die bijna niet kapseist. Zo'n trimaran is ook heel snel en daar hou ik wel van." Duur hoeft zeilen niet te zijn, bevestigt Thomas. "De trimaran heeft me tweedehands 5000 euro gekost. Reken daar een paar honderd euro voor veiligheidsmateriaal bij en het feit dat ik geen vaste ligplaats betaal omdat de boot telkens weer op de trailer gaat. Gespreid over vele jaren plezier, komt dat relatief goedkoop uit. Je kunt natuurlijk voor de meest geavanceerde gps-apparaatuur gaan, maar daar is het mij niet om te doen. Het gaat mij om de sport, niet om de lifestyle die erond hangt. Wist je trouwens dat 50% van de schepen in een jachthaven nooit uitvaart? Mijn Skol, ondanks zijn naam geen borrelboot, trotsreed wel regelmatig de woeste golven. Dat opspattende water: dat is wat echt telt!"

"Waterski-racing is een teamsport"

Dit jaar verdedigt **Jelle De Leeuw** (29), dossierbeheerder bij het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, zijn titel als Belgisch kampioen waterski-racing. "Dat is niet zonder risico. Je scheurt over een kanaal met een snelheid van 90 à 100 km per uur, terwijl je andere boten en waterskiërs probeert voorbij te steken. Er nemen soms tot dertig boten deel aan een race, op een kanaal van 60 à 70 meter breed, waar je ook nog moet keren rond een boei. Je draagt wel een helm en een speciaal beschermepak, maar soms zijn er toch fatale ongevallen. Daarom heb je een team nodig waarop je kunt vertrouwen. De piloot moet de golven van de voorgangers kunnen lezen zodat een eventuele golfslag het minst hinderlijk is voor boot en skiër. De copiloot moet de tekens van de skiër interpreteren zodat hij weet wanneer er versneld of vertraagd kan worden. Het is dus echt het samenspel van die drie sporters die de prestatie uitmaken." Dat hij dit jaar zijn titel mag verdedigen is het resultaat van dat teamwork en van tien jaar training. "Ik fiets zeer veel om mijn algemene conditie op peil te houden. Daarnaast doe ik aan duurlopen om de gewrichten soepel te houden en te laten gewennen aan schokken, want die krijg je wel op het water. En natuurlijk train ik vaak achter de motorboot." Die boot is het duurste onderdeel van de sport. "Vooral de benzine. Bij zo'n race verbruik je al snel 80 à 100 liter benzine. Ik ben wel Belgisch kampioen, maar ik krijg geen sponsoring, dus hou ik jaarlijks een wafelenbak om mijn benzine en onderhoud te bekostigen. De sport krijg je weinig aandacht, dus moeten we ons behelpen."

OPROEP

Voor een volgend nummer is 13 op zoek naar uitvindsters. Hebt u een handig werktuig bedacht, een nieuwe techniek uitgedokterd of misschien al een beschermd idee? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Eureka!

“Er is zoveel meer waard in het leven dan geld”

Tom Roelants (44)

- ✓ Administrateur-generaal Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) (sinds 2010)
- ✓ AWV beheert, onderhoudt en verbetert zijn wegenpatrimonium en het verkeer daarop met als doel een veilige, vlotte en duurzame mobiliteit voor alle weggebruikers in Vlaanderen.
- ✓ Burgerlijk bouwkundig ingenieur
- ✓ Geboren in Gent (Oost-Vlaanderen)
- ✓ Werkt in Brussel
- ✓ Ambtenaar sinds 1996
- ✓ Verdient netto zo'n 5000 euro
- ✓ Woont in De Pinte, getrouwd met Ann, vader van vier (Matthias (17), Joachim (15), Hannes (11) en Pieter (9))
- ✓ Zegt over zichzelf: "Op het werk ben ik 100 procent bezig met mijn werk. Thuis wil ik voor 100 procent bezig zijn met thuis."

Veerie Vanwesenbeeck (39)

- ✓ Beleidsmedewerker Databank Ondergrond Vlaanderen, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE), afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON)
- ✓ Sinds 1997 beheert ALBON van het Departement LNE, samen met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV), een systeem waarbij alle gegevens die gerelateerd zijn aan de ondergrond online ter beschikking worden gesteld via <http://dov.vlaanderen.be>.
- ✓ Doctor in de Geografie
- ✓ Geboren in Antwerpen
- ✓ Werkt in Zwijnaarde (Oost-Vlaanderen)
- ✓ Ambtenaar sinds 2001
- ✓ Verdient netto zo'n 2500 euro
- ✓ Woont in Zwijnaarde, getrouwd met Jari, moeder van vier kinderen (Luna (14), Jelte en Kobe (9) en Nina (4))
- ✓ Zegt over zichzelf: "Ik zou eerder nog iets bijschieten dan voor een carrière gaan."

“De ene dag krijgen we kritiek dat de wegen er slecht bij liggen. De volgende dag omdat we ze aan het herstellen zijn”, zegt administrateur-generaal Tom Roelants van het Agentschap Wegen en Verkeer. Dan is de job van beste vriend, beste collega Veerie Vanwesenbeeck dankbaarder. Zij beheert mee de databank met alle ondergrondse meetgegevens van Vlaanderen. “Ik krijg vaak enthousiaste reacties van gebruikers die verbaasd zijn over de snelheid en de volledigheid van de gegevens en die zeggen: ‘Amai, en dat voor de overheid!’ Dat doet dan wel deugd”, klinkt het.

FRANK WILLEMSSE EN LEEN DE DYCKER

“Het wordt steeds moeilijker projecten te realiseren. Het gaat er niet langer alleen om een gevaarlijk verkeerspunt aan te pakken en bijvoorbeeld van een kruispunt een rotonde te maken. We moeten vooral eerst alle betrokken partijen - van lokale besturen tot omwonenden en steeds meer belangenverenigingen - overtuigen dat we een oplossing hebben en dat het een goede is. Ons werk draait er dus steeds meer om een draagvlak te creëren. Zonder draagvlak moeten we er niet meer aan beginnen”, zegt administrateur-generaal Tom Roelants over de steeds mondiger maatschappij en wat de impact daarvan is op de werking van het Agentschap Wegen en Verkeer. Maar eerst willen we het over werken en een gezin hebben. Want het is via de kinderen dat Tom en collega Veerie Vanwesenbeeck elkaar kennen. Toms jongste - Pieter - en de helft van Veeries tweeling - Kobe - zitten samen in de klas. “Het zijn dikke vrienden, die twee”, zegt Veerie.

Julie hebben allebei vier kinderen. Hoe combineren jullie een groot gezin met jullie werk?

TOM: “De kinderen zijn er niet in één keer gekomen, hé. Net zomin als de job die ik nu doe. Als ik tien jaar geleden al op deze stoel had gezeten,

had ik de combinatie met mijn gezin niet kunnen bolwerken. Door de zorg voor de kinderen hebben mijn vrouw en ik ervoor gekozen dat zij deeltijds zou werken en ik voor een voltijdse job zou gaan.”

VEERIE: “Vier kinderen komen er inderdaad niet in één keer, maar met onze tweeling gingen we wel plots van eenje naar drie. En dat was een schok toen ik weer voltijds aan de slag ging en er geen mogelijkheid was om een dag minder te werken. Ik heb nog nooit zoveel keelontstekingen gehad als toen, puur van vermoeidheid. Nu werk ik vier vijfde zodat ik op woensdag thuis kan zijn. Mijn grootste geluk is echter dat ik zeer dicht bij mijn werk woon. Een echte luxe die me enorm veel tijd bespaart. Ik heb er ook wel eens aan gedacht om drie vijfde te gaan werken, maar dan kan ik mijn job niet meer georganiseerd krijgen. Gelukkig is men op het werk heel flexibel als het om kinderen gaat. Mijn jongste is vorig jaar een week in het ziekenhuis opgenomen en ik moest bij haar zijn. Ik kon toen meteen vakantie nemen.”

TOM: “De Vlaamse overheid is meegaand op dat vlak. Ik krijg zelf ook geregeld de vraag van collega's om de vergadering niet te laten uitlopen omdat ze hun kinderen moeten gaan

Veerle Vanwesenbeeck: "Ik heb wel eens gedacht om drie vijfde te gaan werken, maar dan kan ik mijn job niet meer georganiseerd krijgen."

opkikken. Ik probeer daar altijd rekening mee te houden. Doe je dat niet, dan zit je met mensen te vergaderen die er hun hoofd toch niet bijhouden en stressen omdat ze te laat gaan zijn. Daar schiet niemand iets mee op."

Waarom bent u bij de Vlaamse overheid gaan werken? U had toch een mooie baan bij een ingenieursbureau.

TOM: "Ik had het moeilijk met pure winstgedrevenheid. Ik ben project-ingenieur geweest en moest onafgewerkte projecten afronden omdat er anders geen winst meer werd gemaakt op dat project. Of ik ging met offertes de markt op waarvan ik wist dat ze voor die prijs niet afgewerkt zouden raken. Dat kon ik niet blijven doen en daarom heb ik aan examens bij de overheid deelgenomen. Ik ging ervan uit dat het financiële aspect en winst er niet op de eerste plaats komen. Dat bleek ook zo te zijn en ik voelde me hier dan ook meteen goed."

VEERLE: "Ik had gedoctoreerd en werkte voor de universiteit, maar ik was dat solowerk en die ivoren toren wat bere. Dus ging ik op zoek naar een andere job en deed ik mee aan een selectieprocedure voor de Vlaamse overheid. Tot mijn verbazing kon ik beginnen bij Woonbeleid. Ik ben gegraveerd en die job had maar zijdelings iets te maken met mijn vakgebied, maar een half jaar later kon ik al overstappen naar de afdeling Water (nu VMM, red.). Dat lag me beter, net zoals mijn werk bij Databank Ondergrond Vlaanderen me nu beter ligt. Ik ben er echt trots op dat we alle ondergrondgegevens verzamelen en dat die door iedereen op het internet kunnen

worden geraadpleegd. Ik krijg vaak enthousiaste reacties van gebruikers die verbaasd zijn over de snelheid en de volledigheid van de gegevens en die zeggen: 'Amai, en dat voor de overheid'. Dat doet dan wel deugd."

"Ik krijg vaak enthousiaste reacties. Dat doet deugd."

VEERLE VANWESENBEECK

Had u toen u begon te werken een carrière op het oog?

TOM: "We hebben nu een directieraad waarvan de gemiddelde leeftijd rond de veertig ligt. Tot voor enkele jaren was die gemiddelde leeftijd dik in de vijftig. Jarenlang was ik de *snottaap* op vergaderingen. Iedereen die daar zat, kon mijn vader zijn. Met mondjesmaat kwamen er echter meer jonge mensen bij en in een paar jaar tijd is zowat de hele top met pensioen gegaan. Daardoor ontstonden er carrièremogelijkheden. Ik had nog gerust een paar jaar willen wachten om hoger op de ladder te klimmen, maar het ideale plan en de concrete mogelijkheden zijn nu eenmaal niet altijd op elkaar af te stemmen."

Wat voor impact heeft zo'n jonge directie op een organisatie?

TOM: "Gelukkig heb ik met mensen van 55 en ouder samengewerkt die graag nog dingen in beweging willen zetten, maar met jongere mensen krijg je hoe dan ook een nieuwe dynamiek. Die hebben, op het moment dat het wat moeilijker gaat, minder de ingesteldheid van 'Laat nog maar duren zolang wij hier zijn'."

Is de wereld van Wegen en Verkeer nog altijd een mannenbastion?

TOM: "Spijtig genoeg wel. We doen heel veel inspanningen om vrouwen aan te trekken. We zijn zelfs naar de middelbare scholen gegaan om de leerlingen warm te maken voor studierichtingen waarmee ze later bij ons aan de slag kunnen: van grafici en ontwerpers tot landmeters en bouwkundige ingenieurs. Maar als we vacatures bekendmaken, krijgen we altijd vooral mannelijke kandidaten. Ik heb uitzonderlijk het geluk gehad de voorbije twee jaar twee vrouwelijke afdelingshoofden te kunnen aanwinnen. De eerste twee ooit bij het agentschap, van de negen afdelingshoofden. Tot 2010 hadden we er geen."

VEERLE: "Grappig. Bij ons is het omgekeerd. Bij DOV werken - op twee mannen na - alleen maar vrouwen."

Voelen jullie de besparingen aan den lijve?

VEERLE: "Niet persoonlijk, maar wel in onze projecten. Zo'n database onderhouden betekent ze constant herbekijken, maar dat kost handenvol geld. Daardoor worden de projecten wat uitgesteld. Projecten die we juridisch gezien moeten uitvoeren tegen een bepaalde deadline, zoals nu de uitbouw van een e-loket, moeten we bijvoorbeeld voorrang geven, waardoor andere belangrijke projecten erge vertragingen oplopen. Eenvoudig verdrag omdat we er te weinig mensen aan kunnen laten werken."

TOM: "We moeten in deze legislatuur 100 van de 1500 personeelsleden laten afvloeien. De helft is al weg. Tot nu toe allemaal door pensio-

Tom Roelants: "Bij grote wegwerkzaamheden gaat het niet meer alleen om het resultaat, maar ook om de weg naar dat resultaat. We moeten een draagvlak creëren."

neerde collega's die we niet hebben vervangen. Dat betekent wel dat er gaten in je organisatie ontstaan. Dat is niet altijd evident omdat de Vlaamse Regering niet aan de investeringsbudgetten heeft geraakt. Daar zijn we natuurlijk blij om, maar we moeten dus wel evenveel en zelfs meer werk doen met minder mensen."

U bent vijf jaar lang direct verantwoordelijk geweest voor het nog steeds lopende project om 800 gevaarlijke verkeerspunten in Vlaanderen aan te pakken. Hoeveel levens hebt u zo gered?

TOM: "Er zijn op de plekken waar we hebben ingegrepen, 40 procent minder ongevallen gebeurd. Daar gaat het voor ons als ingenieurs ook om, hé. Als een cijfer aantoont dat we ons doel bereiken, zijn we *content*. De laatste jaren wordt het wel steeds moeilijker, want het gaat niet meer alleen om het resultaat, maar ook om de weg naar dat resultaat. We moeten niet alleen een gevaarlijk punt aanpakken - bijvoorbeeld door van een kruispunt een rotonde te maken - maar ook alle betrokken partijen ervan overtuigen dat we een oplossing hebben en dat het een goede oplossing is. We moeten een draagvlak creëren. Dat vraagt van resultaatgerichte mensen zoals ingenieurs een heel andere instelling. Ze moeten nu ook andere competenties hebben: sociale vaardigheden, empathisch vermogen, communicatieve vaardigheden... Kijk naar de Oosterweelverbinding. Het gaat er niet langer om wat er daar wordt gebouwd, wel dat iedereen erachter staat."

Ondervindt u hier meer politieke druk dan uw collega's uit andere agentschappen, net omdat wegen en verkeer zo dicht bij de burger staan?

TOM: "Dat valt mee. Als we een project uitvoeren op een gewestweg, overleggen we altijd met de lokale overheden en krijgen gemeenten ook inspraak in de timing en de oplossing. Dat heeft niks met politieke druk te maken, maar wel met het creëren van een draagvlak. Wat niet wil zeggen dat we geen rekening houden met politieke gevoelheden. Binnenkort zijn het gemeenteraadsverkiezingen. In de weken ervoor beginnen we niet met een project dat een enorme impact heeft op een gemeente. We kiezen dan liever een project met minder impact en starten pas na de verkiezingen met dat grote project. We moeten daar niet flauw over doen. Zo is het gewoon."

"Het gaat er niet langer om wat er wordt gebouwd, wel dat iedereen erachter staat"

THOMAS ROELANTS

Speelt kleur nog een rol om op uw hoge stoel te raken?

TOM: "Bij mij niet. Ik heb me kandidaat gesteld en ik heb de verschillende stadia van de selectieprocedure doorlopen. Niemand heeft me ooit aangesproken op mijn politieke kleur."
VEERLE: "Ik heb geen uitgesproken politieke voorkeur, maar in mijn eerste job hier (*bij Woonbeleid, red.*) is mij wel eens gevraagd wat mijn politiek engagement was. Eerder om te zien of het geen beletsel was om een job te doen die te maken had met sociale

huisvestingsmaatschappijen. Een politieke kleur hebben was daar een minpunt, geen pluspunt."

Hebt u het gevoel dat u een belangrijke bijdrage levert?

VEERLE: "Levens zal ik er niet mee redden, maar ik geloof wel dat we het werk van veel mensen makkelijker kunnen maken en hen veel tijd en geld kunnen doen besparen. Als er al eerder geboord of gesondeerd is in de ondergrond en die gegevens bij ons te vinden zijn, hoeven ze geen extra kosten te maken om een eerste beeld te krijgen van wat er plaatselijk verwacht kan worden."

Ziet u zich hier zitten tot aan uw pensioen?

VEERLE: "Toen ik elf jaar geleden begon zeker niet. Toen was het gewoon een job. Geleidelijk aan ben ik echter verbonden geraakt met de Vlaamse overheid. En ben ik best trots op wat ik doe."
TOM: "Iedereen moet zo nu en dan zijn job in vraag stellen. Je mag dus nooit zeggen dat je binnen twintig jaar nog zult doen wat je nu doet. Ik weet het dus niet."

Zijn jullie met veel geld weg te lokken?

TOM: "Ik zie niet in waarom ik voor het dubbele of driedubbele ergens anders zou gaan werken. Heb ik vandaag te weinig? Nee. Moet ik mij iets ontzeggen? Nee. Waarom zou ik dan geld als maatstaf nemen?"
VEERLE: "Geld is maar geld, hé. Er is zoveel in het leven dat meer waard is."

Bedankt.

Klaverblad Lummen is nu verkeersturbine

Gedaan met klamme handen en autostress omdat je op het Klaverblad in Lummen moet invoegen. Het Klaverblad, de verkeerswisselaar die de E313 en de E314 verbindt, steekt helemaal in een nieuw kleedje dankzij de collega's van het Agentschap Wegen en Verkeer. De werkzaamheden hebben vier jaar geduurd.

Het Klaverblad is nu een verkeersturbine en dat is veel veiliger. Het verkeer kruist nergens meer. Zo zijn er minder ongevallen en files en is er minder economisch verlies. Het knooppunt heeft een enorm economisch belang voor heel Limburg én het is bovendien de hoofdverkeersader voor het vrachtvervoer tussen de Antwerpse haven en het Europese binnenland.

FOTO: Agentschap Wegen en Verkeer

Crisis

weegt op collega's

Na drie jaar besparen op werkingsbudgetten en personeel beginnen we de gevolgen nu ook indirect te voelen. Collega's krijgen meer dan vroeger te kampen met een hogere werkdruk en kloppen bij hun sociale dienst aan voor psychosociale begeleiding. Ook de vraag naar financiële steun gaat hier en daar in stijgende lijn. Dat blijkt uit een rondvraag van 13 bij de sociale diensten van de Vlaamse overheid.

VEERLE VAN DEN BROECK

"Collega's die met pensioen gaan of langdurig ziek zijn, worden sinds de besparingen nog zelden vervangen", zegt maatschappelijk werker Lieve Vandersyppe, die zowel voor de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) als voor het Agentschap voor Geografische Informatie (AGIV) werkt. "Ook het aantal tijdelijke contracten dat verlengd wordt, daalt in belangrijke mate. Maar het werk moet wel gedaan worden. Daardoor neemt de druk op de andere collega's toe. Steeds meer mensen hebben het daar moeilijk mee en zoeken hulp. Vaak helpen tips om met stress om te gaan hen al op weg. Maar het is ook mogelijk dat andere problemen aan de basis liggen. Dan moeten we doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening."

Minder collega's, meer stress

Dat mensen niet vervangen worden, is niet de enige reden waarom de vraag naar individuele hulp is toegenomen, zo blijkt. Er zijn nog andere oorzaken. "De VLM voert op dit moment een reorganisatie door en bij het AGIV vond die nog niet zo lang geleden plaats. Zo'n reorganisatie zorgt voor de nodige stress en onzekerheid. Daarnaast werken we proactief. Collega's die langer dan

één maand ziek zijn, krijgen standaard het aanbod om een huisbezoek van de maatschappelijk werker te krijgen. Steeds meer mensen gaan daarop in, wat positief is in het kader van de re-integratie na een langdurige ziekte." Ook andere sociale diensten die een vergelijkbaar aanbod hebben, stellen deze trend vast.

Ook extern hulp

Bij de VDAB vrezen ze dat dit nog maar het begin is. "Steeds meer mensen gaan het moeilijk krijgen omdat de werkdruk stijgt. Niet alleen bij de overheid trouwens. De gevolgen van de crisis zullen in de hele maatschappij te voelen zijn. Het zou me niet verbazen als het aantal burn-outs de komende jaren gevoelig stijgt", zegt maatschappelijk assistente Brenda Vergote.

We voelen de gevolgen van de crisis en de besparingen dus vooral op het vlak van werkdruk. Tegelijkertijd zetten we gemakkelijker dan vroeger de stap naar de sociale dienst. "Wie een probleem heeft, blijft daar niet mee zitten, en zoekt sneller hulp", zegt maatschappelijk assistente Natacha Hoste van De Lijn Oost-Vlaanderen. "Onze agenda is steeverd goedgevuld. We merken dat de

mensen van De Lijn onze verschillende sociale diensten (*bij De Lijn is er in elke provincie een sociale dienst, red.*) goed kennen. Of de crisis ervoor zorgt dat we meer werk hebben, weten we niet zeker. We kunnen moeilijk vergelijken omdat er meer personeelsleden zijn dan vroeger."

Ook de Sociale Dienst van Kind en Gezin heeft te kampen met een stijgende vraag naar psycho-sociale ondersteuning en begeleiding. "Het grootste deel van deze vragen kan intern opgenomen worden door ons team van consultants en de consultant-psycholoog. In sommige gevallen moeten ook wij onze personeelsleden ondersteunen om extern hulp te zoeken", klinkt het daar.

Sociale leningen stijgen

De crisis treft mensen ook financieel. Dat merken sommige sociale diensten in hun aanbod voor financiële steunmaatregelen. Zo kunt u bij de meeste sociale diensten terecht voor een renteloze lening, meestal op voorwaarde dat u niet meer verdient dan een bepaald bedrag. Vzw Sociale Dienst, die instaat voor zo'n 19.500 collega's en de grootste sociale dienst is van de Vlaamse overheid, merkt dat het aantal sociale leningen bij hen gestegen is. "We zien dat vooral

Hoe sociale diensten

alleenstaanden met kinderen in financiële moeilijkheden komen", legt afdelingshoofd Nicole De Boeck uit. "Zij worden het hardst getroffen door de economische crisis. De tendens is ook dat de ontleende bedragen groter worden, ook al worden de aanvragen met de nodige zorg en strengheid behandeld. We weten op dit ogenblik niet of deze trend zich zal blijven doorzetten."

Die stijging is niet alleen het gevolg van de economische crisis en de besparingen. "Ons nieuwe product, de renteloze lening voor huurwaarborg is een succes. Vraag is of we die kunnen verder zetten, want voor de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is de manier waarop we dit nu organiseren geen optie. Het aantal bijstandden (*tussenkomen die niet hoeven terugbetaald te worden, red.*), is wel gedaald, al blijft het een belangrijk hulpaanbod bij een acute financiële situatie. Dat heeft zeker ook te maken met het feit dat we als sociale dienst door de besparingen ook zelf voorzigtiger moeten omspringen met ons budget."

Hoe proberen onze sociale diensten te helpen in tijden van crisis? Hieronder vindt u een overzicht. Houd er rekening mee dat niet alle sociale diensten hetzelfde aanbod hebben. Informeer bij uw sociale dienst wat er in zijn aanbod zit.

Financiële steun

Onverwacht lang in het ziekenhuis? Dure medicijnen? Als de medische kosten te hoog oplopen, kunt u bij de Sociale Dienst aankloppen om de financiële last te helpen dragen. Die financiële steun is er wel niet voor iedereen. Onder meer op basis van uw inkomen en het bedrag voor de medische kosten, wordt gekeken of u ervoor in aanmerking komt. Ook andere kosten kunnen u financieel in de problemen brengen. Alle sociale diensten hebben in hun aanbod een sociale lening of bijzondere bijstand om onverwacht moeilijke periodes te overbruggen. Omdat elke noodsituatie anders is, onderzoekt de maatschappelijk assistent

samen met u welk bedrag u kunt lenen. In sommige noodsituaties hoeft u dat geld zelfs niet terug te betalen, al geeft de vzw Sociale Dienst bijvoorbeeld aan dat dat steeds minder voorkomt. Ook onze sociale diensten moeten immers rekening houden met de besparingen.

Kortingen en voordelen

De meeste sociale diensten bieden kortingen, voordelen en geschenken aan bij bepaalde gelegenheden, bijvoorbeeld als u met pensioen gaat. De bedoeling is om hun gerechtigden wat meer ademruimte te geven in bijvoorbeeld 'dure' periodes, zoals de zomervakantie of de feestdagen. En uiteraard is er het sinterklaas- of sint-maartengeschenk dat zowat elke sociale dienst aanbiedt aan collega's met kinderen. Bij de ene is het een aankoopbon, bij de andere een geschenk en bij sommige sociale diensten krijgt u de keuze.

Een dagje uit naar een pretpark of met vakantie gaan ... kost gauw een bom geld. Daarom bieden de meeste sociale diensten kaartjes of abonnementen met korting aan. Op tijd ontspannen is im-

helpen

mers belangrijk. De meeste sociale diensten betalen ook een deel van de vakantie van uw kinderen terug. Bij sommige sociale diensten hangt dat af van uw inkomen, bij andere niet. Bij De Lijn doen ze het iets anders. Zij zorgen ervoor dat hun collega's korting krijgen in bepaalde hotels aan de Kust.

De jongste jaren komen er ook aanbiedingen van commerciële partners bij, zoals reisorganisaties en fitnesscentra. "Daar gaan we niet actief naar op zoek", legt Nicole De Boeck van vzw Sociale Dienst uit. "De partners doen ons een aanbod en wij kijken of we erop kunnen ingaan. Soms is het deontologisch niet verantwoord om iets aan te bieden en dan slaan we het aanbod af. Uiteraard is het commerciële aanbod niet onze kernopdracht, maar we vinden het wel een goede manier om de koopkracht van onze gerechtigden te verhogen."

Psychosociale hulp

Ziet u het even niet meer zitten om welke reden dan ook? Bij uw Sociale Dienst kunt u terecht als u behoefte hebt aan iemand die naar u luistert. Een probleem

thuis of op het werk? Is er iemand overleden, of hebt u een huisvestingsprobleem? Of kampt u met een verslaving en wil u ervanaf? De maatschappelijk assistent is er voor u. Als het nodig is, kan die u ook begeleiden naar gespecialiseerde hulpverlening. Ook voor juridisch advies kunt u bij sommige sociale diensten terecht.

Verdwenen uit het aanbod

Sommige tegemoetkomingen, zoals die voor sportabonnementen, hebben de sociale diensten al dan niet tijdelijk uit hun aanbod moeten schrappen omdat er sociale bijdragen op betaald moeten worden. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) beschouwt die immers als een voordeel in natura. Er wordt op dit moment bekeken met de RSZ hoe dat opgelost kan worden. "Want het is erg jammer dat we de collega's niet kunnen stimuleren om te gaan sporten", klinkt het.

Meer info

Vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel

- 02 553 49 79
- socialedienst@vlaanderen.be
- www.vlaanderen.be/socialedienst

Vzw Lijnwerk (voor personeelsleden De Lijn)

- 015 40 88 91
- sofie.saelaert@delijn.be

Kind en Gezin

- 02 533 13 54
- socialedienst@kindengezin.be
- intranet.kindengezin.be (alleen binnen Kind en Gezin)

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

- 02 225 84 37 (Joost Remerie)
- joost.remerie@vaph.be

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

- 02 506 15 33 (Heidi Vastenavondt)
- heidivastenavondt@vdab.be
- intranet.vdab.be (alleen binnen VDAB)

Vlaamse Landmaatschappij (VLM) (ook voor personeelsleden van AGIV)

- 02 543 7239
- lieve.vandersyppe@vlm.be

Waterwegen en Zeekanaal

- 03 860 62 54 (Gitty Bruylants)
- gitty.bruylants@WenZ.be
- intranet/Structuur/SocialeDienst (alleen binnen Waterwegen en Zeekanaal)

Nv De Scheepvaart

- 011 29 84 44 (Greet Geerdens)
- g.geerdens@descheepvaart.be

“We krijgen ook klachten over een wasmachine die niet werkt”

Bij de voorstelling van zijn jaarverslag eind maart was Vlaams ombudsman Bart Weekers vrij optimistisch. Het aantal dossiers dat zijn dienst moest openen, daalde verder in 2011. En het merendeel van de klagende burgers kon snel voortgeholpen of doorverwezen worden. Maar het kan altijd beter. Nog te vaak kloppen mensen bij de verkeerde overheid aan. “Klagen blijft te moeilijk”, zegt hij.

PETRA GOOVAERTS

U pleitte onlangs resoluut voor één Vlaamse klachtenlijn, voor alle problemen met om het even welke overheidsdienst. Hoe concreet is dat idee ondertussen?

BART: “Vanuit de Vlaamse overheid heb ik veel positieve reacties ontvangen. Daar zijn de geesten min of meer rijp. Maar ik zie die klachtenlijn breder en groter dan de Vlaamse overheid alleen. Ook problemen met federale en lokale overheden, huisvestingsmaatschappijen, ziekenhuizen ... zouden via die ene lijn aangekaart moeten kunnen worden. Maar zover zijn we nog niet. Het zou al heel mooi zijn als we de klachtenmeldingen bij de Vlaamse overheid kunnen stroomlijnen.”

Hoe wilt u dat doen?

BART: “Ik streef ernaar dat burgers met klachten minder bij de ombudsdienst, maar meer bij 1700, de Vlaamse Infolijn, terecht kunnen. De medewerkers daar hebben al expertise om met klachten om te gaan en burgers associëren dat nummer met de Vlaamse overheid. Het is voor hen het evidente nummer als ze een vraag hebben over de overheid. Die sterkte moeten we ook gebruiken voor klachten. We heb-

VLAAMSE OMBUDSDIENST

- Wordt sinds 2010 geleid door ombudsman Bart Weekers (44).
- 7751 burgers deden in 2011 een beroep op de ombudsdienst. Bijna 7000 van hen werden meteen geholpen of doorverwezen. Voor 777 van hen werd een dossier geopend.
- Daarnaast hebben de klachtendiensten van de dertien entiteiten 53.511 klachten behandeld, een stijging met 5 % tegenover 2010.
- De meeste klachten gaan over wonen (27,1 %), gevolgd door verkeer, infrastructuur en mobiliteit (23,5 %), onderwijs (9,4 %) en Vlaamse fiscaliteit (9,3 %).

www.vlaamseombudsdienst.be

ben daarover al volop contact met de Vlaamse Infolijn. Ik verwacht dat we in 2013 al vrij ver zullen staan.”

Waarom vindt u één klachtenlijn zo belangrijk?

BART: “Een moderne overheid mag niet alleen met zichzelf bezig zijn. Ze moet inzien dat mensen geen onderscheid maken tussen de federale, gewestelijke en lokale overheden en semipublieke instellingen, zoals scholen en huisvestingsmaatschappijen. Wij gaan er nogal snel van uit dat mensen het verschil ondertussen kennen, maar dat is niet zo. We denken nog te veel vanuit onszelf. Neem bijvoorbeeld het nieuwe gratis nummer 1712 (dat alle bestaande meldpunten voor geweld, misbruik en kindermishandeling integreert, red.). Dat is heel nobel van opzet, maar binnen enkele maanden herinnert niemand zich dat nog. We zullen ongetwijfeld nog op obstakels - praktische bezwaren, maar ook de verdeling van bevoegdheden - botsen voor die klachtenlijn er echt zal zijn, maar daar gaat het in wezen niet om. Wel over onze etalage. We hebben nu nog te veel vensters.”

Hoe blikt u terug op uw eerste anderhalf jaar als Vlaams ombudsman?

BART: “Ik sta er nog altijd van te kijken hoe breed de vragen en klachten zijn waarmee burgers bij ons aankloppen. De ombudsdienst krijgt zo’n veertig vragen per dag, maar daarvan zijn er maar vier voor ons bestemd. We krijgen niet alleen klachten over de slechte staat van de wegen of over de late uitbetaling van een studietoelage. Mensen komen bij ons ook klagen als de installateur hun wasmachine fout heeft aangesloten.”

De Vlaamse overheid moet al enkele jaren besparen. Wat zijn de gevolgen daarvan?

BART: “Door de economische crisis is er voor de overheid een spanning ontstaan tussen efficiënt en toch zorgzaam handelen. Hier en daar wordt in de dienstverlening geschrapt en daar moeten we mee leren omgaan. Ik aanvaard dat er beleidskeuzes gemaakt moeten worden, maar als er bijvoorbeeld een bushalte wordt afgeschaft, is dat een groot probleem voor een alleenstaande bejaarde die voor alles op die bus aangewezen is. We moeten ons dan afvragen of we voor hem niets kunnen doen.”

Sinds 2001 hebben alle Vlaamse entiteiten een eigen klachtendienst. Elk jaar ontvangt u van hen een rapport over de klachten die ze zelf behandeld hebben. Welke entiteiten gaan goed met klachten om en waarom?

BART: “Ik ben over het algemeen positief, maar de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en de VDAB springen er wel uit. Ik kan erg vertrouwen op hun oordeel. VLABEL is een jonge entiteit die van nul uit de grond werd gestampt. De dienst draagt geen zware last mee uit het verleden, en dat is een voordeel. Ook de moderne visie van het management is bij beide diensten een pluspunt. En ze kijken niet alleen naar de formaliteiten (zoals betalingstermijnen), maar gaan ook in op de inhoud van een klacht. Entiteiten die veel klachten krijgen, doen het trouwens niet noodzakelijk slecht. De taak van een overheidsinstelling bestaat er voor een deel in om klachten te ontvangen. Er komen traditioneel veel klachten binnen over de verkeersinfrastructuur. Dat komt door de geringe investeringen in het verleden. Veel van de problemen die daaruit voortkomen, worden nu aangepakt. Het zou niet eerlijk zijn om de huidige ploeg die de achterstand moet wegwerken, daarvoor met de vinger te wijzen.”

Vlaamse Belastingdienst geeft het goede voorbeeld

Volgens Bart Weekers staat de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) de jongste jaren steeds meer open voor klachten en verzoening. Vaak kunnen kleine aanpassingen het verschil maken tussen een boze of tevreden burger. “We kregen vroeger klachten van mensen die soms meer dan twee aanslagbiljetten voor onroerende voorheffing per jaar hadden ontvangen”, zegt David Van Herreweghe, administrateur-generaal van VLABEL. “In samenspraak met de ombudsdienst hebben we de procedure veranderd en moeten er nu minimaal zes maanden zitten tussen twee aanslagbiljetten.” Een ander voorbeeld is de vermelding van de ‘uiterste betaaldatum’ op het aanslagbiljet voor de verkeersbelasting. “Dat was voor sommige mensen verwarrend. Na een klacht van een burger daarover, die te laat betaald had, hebben we die formulering veranderd in ‘te betalen voor’, met de vermelding dat het geld op die datum op de rekening van VLABEL moet staan. Er is nu dus geen foute interpretatie meer mogelijk.”

Besparingen snijden in bonussen

De besparingen hebben het aantal functioneringstoelagen sterk doen dalen. Sinds 2010 krijgt nog maar een goede 7 procent van de ambtenaren een bonus, terwijl dat in de jaren voordien bijna 13 procent was. Dat blijkt uit gegevens van het Departement Bestuurszaken.

MAARTEN DE GENDT

In 2010 waren er 39 procent minder functioneringstoelagen (futo's) dan in 2009. Een futo is een financiële bonus voor wie het voorbije jaar uitstekend heeft gepresteerd en daarvoor ook goed is geëvalueerd. In 2009 werden er 3485 toelagen toegekend, in 2010 nog slechts 1992, zo berekend de collega's van het Departement Bestuurszaken. In 2011 bleef het aantal futo's min of meer stabiel: toen werden er 2020 uitgedeeld.

"De daling is waarschijnlijk het gevolg van de besparingsmaatregelen binnen de Vlaamse overheid", weet Karolien Van Dorpe, hr-generalist bij het Departement Bestuurszaken. "In 2010 moest iedereen immers 2,5 procent besparen op personeelskosten. Extraatjes zoals functioneringstoelagen komen dan vrij snel in het vizier. In 45 procent van de departementen en agentschappen werd in 2010 zelfs geen enkele functioneringstoelage toegekend, in 2011 was dat nog in 41 procent van de entiteiten."

Al kozen anderen ervoor om ook tijdens besparingen volop op futo's te blijven inzetten. Koploper is het beleidsdomein Financiën en Begroting (FB), waar in 2011 bijna een vierde van het personeel een functioneringstoelage kreeg. "Dat is een bewuste keuze", verklaart Wim Del-

dime, coördinator van de management-ondersteunende diensten bij FB. "Futo's zijn bedoeld om het functioneren van medewerkers te belonen. Vandaar dat wij daar bewust budget voor blijven uitrekken. De besparingen realiseren we op andere manieren, bijvoorbeeld door niet onmiddellijk iedereen te vervangen die vertrekt."

Managementtoelagen

Ook het aantal managementtoelagen (mato's) halveerde in 2010. Managementtoelagen zijn vergelijkbaar met futo's, maar dan voor topambtenaren en het middenkader. In 2009 kregen nog 158 leidinggevendenden de bonus, in 2010 slechts 70. In 2011 steeg dat aantal weer lichtjes naar 86 managementtoelagen, maar het totale bedrag daalde wel verder. De beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM), Landbouw en Visserij (LV) en Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) kenden zelfs helemaal geen managementtoelagen toe. Het aantal negatieve evaluaties bleef door de jaren heen redelijk stabiel. In 2011 kregen 28 collega's een negatieve evaluatie. In 2010 waren dat er 35, in 2009 piekte het nog op 41. De besparingen hebben dus niet geleid tot een strengere aanpak om statutaire ambte-

naren te kunnen ontslaan, zoals sommigen vreesden. Twee onvoldoendes op rij kunnen immers tot ontslag leiden. Een verklaring voor de lichte daling na de piek in 2009 heeft Karoline Van Dorpe niet: "Het gaat eigenlijk om zo kleine schommelingen dat je er geen significante conclusies aan kunt koppelen."

Al die cijfers hebben slechts betrekking op 27 000 lezers - iedereen uit een entiteit die onder het Vlaams Personeelsstatuut valt. Onder meer De Lijn en de privaatrechtelijke agentschappen zitten dus niet in de cijfers.

Hoeveel kost het ons?

In 2011 kostten de functioneringstoelagen (futo's) en managementtoelagen (mato's) samen in totaal 3 738 444,5 euro. Dat is 0,25 procent van de totale loonkosten. Een futo kostte in 2011 gemiddeld 1632,58 euro. Mato's bedroegen gemiddeld 5123,58 euro. Dat zijn wel brutobedragen; na aftrek van alle RSZ-bijdragen en de bedrijfsvoorheffing blijft er slechts zo'n 40 à 45 procent netto over.

Mag u onbeperkt overuren opbouwen?

"Ik blijf elke dag wat langer op het werk", vertelt een collega. "Op die manier heb ik al bijna honderd uur bij elkaar gespaard. Handig, want voor ik met pensioen ga, kan ik die overuren nog mooi opnemen. Dat zijn al snel een paar extra weken vakantie." Interessant, denkt u. Maar mag dat wel? Mag u onbeperkt overuren opbouwen, bijvoorbeeld om ze later op te nemen als vakantie?"

GUDRUN DE WAELE

Er bestaat nogal wat verwarring rond overuren, vooral bij de collega's die flexibele uren presteren. Zij kunnen daarmee immers twee verschillende dingen bedoelen. "Daarom maken we een onderscheid tussen overuren en prikklokuren", verduidelijkt Matthias Roman, juridisch adviseur van de afdeling Regelgeving van het Departement Bestuurszaken.

Overwerken op verzoek

"Volgens het Vlaams Personeelsstatuut zijn overuren extra prestaties op verzoek van je lijnmanager. Bijvoorbeeld als je lijnmanager je vraagt om een late vergadering bij te wonen, langer te blijven om een dossier af te werken of in het weekend op een beurs te staan. Die overuren kun je compenseren met inhaalrust of je kunt ze uitbetaald krijgen. Je lijnmanager bepaalt in welke mate je daarin de keuze hebt. Als je die overuren niet binnen vier maanden gecompenseerd hebt, worden ze ambtshalve uitbetaald."

Vrijwillig

De meeste collega's van de Vlaamse overheid hebben een variabele werktijdregeling,

ling, in combinatie met een prikklok. "Zij werken met prikklokuren. Dat is het saldo dat je elke dag op de prikklok ziet staan wanneer je in- of uitprijkt", legt Roman uit. "Op de meeste plaatsen is de arbeidstijd vastgelegd op 7.36 uur per dag. Personeelsleden prikken 's ochtends in en 's avonds uit, en de prikklok onthoudt of er meer of minder dan 7.36 uur is gepresteerd die dag. Bij een variabele werktijdregeling wordt er gewerkt met stamtijden en glijtijden, waarbij iedereen aanwezig moet zijn tijdens de stamtijden, bijvoorbeeld tussen 9.15 uur en 16 uur. Daarbuiten kies je zelf of je 's ochtends vroeg begint, of 's avonds langer doorwerkt tijdens de glijtijden. Ook je middagpauze kan kort of lang zijn. Op die manier toont je prikklok een krediet- of debetsaldo. Dat zijn dus prikklokuren."

Prikklokuren zijn in principe vrijwillig: u kiest elke dag zelf hoe lang u werkt, tot maximaal 9 uur per dag. Als u een overschot aan prikklokuren hebt, kunt u die alleen recupereren tijdens de glijtijden. Dus als u een week lang elke dag van acht tot halfveven hebt gewerkt, kunt u de week erna elke dag wat vroeger stoppen of wat later beginnen om zo het overschot

af te bouwen. Elke entiteit heeft daarover een eigen regeling opgenomen in het arbeidsreglement. Er kan bijvoorbeeld specifiek geregeld zijn dat kredieturen op de prikklok worden afgetopt vanaf een bepaald maximum. Of dat prikklokuren onder bepaalde voorwaarden toch kunnen worden afgebouwd tijdens de stamtijden, of met inhaalrust. Prikklokuren opsparen in de hoop dat u die later als vakantie zult kunnen opnemen, bijvoorbeeld voorafgaand aan uw pensioen, heeft echter meestal geen zin.

 www.bestuurszaken.be/arbeidsreglementen

CONCLUSIE

Alleen als u overuren presteert op verzoek van uw chef, kunt u die compenseren met inhaalrust of kunt u ze uitbetaald krijgen. Wie flexibel werkt met een prikklokstelsysteem en vrijwillig langer werkt, ziet zijn prikklokuren wel aantikken, maar kan die extra uren alleen opnemen in de glijtijden, tenzij het anders geregeld is in zijn arbeidsreglement.

Tattoo-taboe

De Japanse stad Osaka gaat getatoeëerde ambtenaren opsporen en mogelijk uitsluiten van functies waarin ze contact hebben met inwoners. De ruim 37 000 ambtenaren moeten op een formulier aangeven of ze tatoeages hebben op lichaamsdelen die voor het publiek zichtbaar zijn. Wie het formulier weigert in te vullen, krijgt een boete. Volgens de burgemeester van Osaka zorgen getatoeëerde ambtenaren ervoor dat het stadsbestuur 'zijn geloofwaardigheid verliest'. De gemeente wil de betreffende ambtenaren eventueel overplaatsen naar niet-publieke functies om intimidatie van inwoners te voorkomen. Veel Japaners associëren tatoeages immers met de yakuza, de georganiseerde Japanse misdaad. Leden van de yakuza hebben vaak afbeeldingen over hun hele lichaam.

Ouder

De aloude regel dat federale ambtenaren verplicht zijn om met pensioen te gaan op hun 65ste, zelfs tegen hun zin, wordt afgeschaft. Ambtenaren krijgen van de regering-Di Rupo voortaan de vrije keuze. Ze kunnen hun carrière telkens met een jaar verlengen. Precies zoals in de privésector moet de werkgever instemmen met de verlenging. Bij de overheid zal het de dienstchef zijn die elk jaar moet evalueren of de ambtenaar nog een jaar meekant. Ambtenaren die doorwerken, kunnen dat doen in dezelfde functie, maar ze kunnen ook aangepast werk krijgen: ze kunnen bijvoorbeeld jonge collega's mee helpen begeleiden of opleiden.

Op die manier willen de ministers vermijden dat veel ervaring en kennis verdwijnt op het ogenblik dat de babyboomers massaal uit de arbeidsmarkt zullen stappen. De Vlaamse Regering besliste al vroeger dat de tewerkstelling na 65 nog

drie keer met zes maanden verlengd kon worden. Bij ons kunt u dus tot 66,5 jaar aan de slag blijven.

Strop

"Eurocraten en Europese ambtenaren kunnen zichzelf het best ophangen aan hun stropdas." Dat stond op pamfletten die enkele Europese ambtenaren in Brussel terugvonden op hun wagens. De vakbonden stuurden daarop een brief naar Europees president Herman Van Rompuy waarin ze de steeds grimmiger sfeer in de hoofdstad aanklagen. Ze wijzen daarbij naar de anti-Europese lobby die volgens hen sinds de start van de economische crisis actiever is geworden. Wie er achter de acties zit, is voorlopig niet duidelijk. Maar de vakbonden van het Europese personeel vrezen "dat de volgende stap fysieke agressie is". Ze vragen dan ook een grondig onderzoek.

Besparing

De Spaanse regering gaat 24 overheidsbedrijven sluiten en acht verkopen. Bovendien bouwt ze haar minderheidsbelangen in 35 bedrijven af en versnelt ze de vereffening die al liep van nog eens 13 bedrijven. Er zijn bedrijven bij die meer bestuurders dan personeelsleden hebben, en sommige hadden zelfs geen werknemers meer, maar alleen een bestuurder. Er waren ook entiteiten bij die al 20 jaar geen activiteiten meer ontplooiden, maar die wel nog directielonen uitbetaalden. Alles samen zijn 80 overheidsbedrijven betrokken in de operatie. De sluitingen leiden tot het verdwijnen van 154 bestuurdersmandaten, wat op zich jaarlijks 1,08 miljoen euro aan besparingen oplevert.

Meer

Geen besparingen bij de Duitse overheid! De twee miljoen ambtenaren bij de landelijke overheid en de gemeenten krijgen er de komende twee jaar een salarisverhoging van in totaal 6,3 procent. Daarover zijn de werkgevers en de vakbonden het eens geworden. De ambtenaren krijgen met terugwerkende kracht per 1 maart 2012 een salarisverhoging van 3,5 procent. In januari 2013 komt daar 1,4 procent bij en in augustus 2013 nog eens hetzelfde percentage. Jonge ambtenaren die een opleiding volgen, krijgen een hogere vergoeding en worden na één jaar proeftijd voor onbepaalde tijd in dienst genomen.

Incompetent

Bijna 95 procent van de 4,7 miljoen ambtenaren in Indonesië is 'incompetent' volgens de Indonesische minister van Administratieve Hervormingen. De man vindt ook dat de ambtenaren geen enkel initiatief tonen om hun taken uit te voeren en alleen maar orders opvolgen. Ze mogen dan misschien incompetent zijn, impotent zijn ze alvast niet. Een Indonesische deelstaat heeft een oproep gelanceerd onder haar 2000 ambtenaren om zich vrijwillig te laten steriliseren. Sterilisatie zou overbevolking moeten voorkomen. Probleem is dat vooral getrouwde vrouwen weigerachtig staan. Omdat het risico op een kind wegvalt, vrezen ze immers dat hun mannen sneller zullen vreemdgaan.

ANTÓNIO PEREIRA COSTA,
MATROOS OP HET KUSTVEER VAN DAB VLOOT IN OOSTENDE

“In de zomer is
het een drukte van
jewelste op het veer”

Profiel

Leeftijd 57 jaar • **Werkt sinds** juni 2011 bij de Vlaamse overheid • **Loon** 1300 euro netto per maand (+ maaltijdcheques, fietsvergoeding en toelagen voor ploegenarbeid en vaarbevoegdheidsbewijs, samen goed voor ongeveer 500 euro/maand + hospitalisatieverzekering) • **Niveau** D • **Werkt** in ploegdienst in het hoogseizoen, in dagdienst in het laagseizoen • **Opleiding** lagere school (in Portugal), in 2009 een opleiding om een STCW95-certificaat te behalen (dat je nodig hebt om te mogen varen) • **Woont** in Oostende, **werkt** in Oostende • **Komt naar het werk** met de fiets • **Werkt nauw samen** met schipper Daniël Rassaert en de zes andere schippers en matrozen die de veerdienst verzorgen

Volg de dag van matroos António →

“Ik wil mijn loopbaan eindigen op zee”

“Toeristen hebben tijd, maar *werkmensen* moeten hun trein halen.”

Schipper Daniël Rassaert en matroos António Pereira Costa maken met ‘hun’ veerboot, de *Roger Raveel*, rechtsomkeert om nog snel een dame op te pikken die de ponton oprent en naar het station wil. António en Daniël varen de hele dag heen en weer tussen het centrum van Oostende en het Maritiem Plein, een tocht van twee minuten door de havengeul. Voetgangers en fietsers gebruiken het gratis veer graag, want het bespaart hen een omweg van zes km over de weg.

PETRA GOOVAERTS

Wat houdt uw job allemaal in?

“Ik ben matroos en reserveschipper. Als matroos help ik bij het aanmeren en maak ik het schip vast, tel de passagiers, maak een praatje met hen en hou de veiligheid aan boord in het oog. Soms vaar ik ook met het veer. Daniël en ik ruilen tijdens onze diensten altijd een uur van job, dat is afwisselend voor ons allebei. Als de dienst erop zit, maken we de vuilnisbakken leeg en maken we het dek schoon. De schipper moet dan nog een halfuur administratief werk doen en het logboek en de inventaris invullen.”

In de zomer vervoeren jullie veel toeristen. Altijd een beetje vakantie dus?

“We vervoeren niet alleen toeristen, maar ook schoolkinderen, mensen die

het veer gebruiken voor hun woon-werkverkeer. Oostendenaars op weg naar de wekelijkse markt ... In de winter zien we op koude, donkere dagen vaak weinig volk, maar in de zomer is het een drukte van jewelste. De meeste mensen zijn vriendelijk, maar er zijn er altijd die zich boos maken als ze even moeten wachten omdat de boot vol zit. We moeten beleefd en geduldig blijven, maar als het echt uit de hand loopt, waarschuwen we de scheepvaartpolitie.”

U werkt een jaar bij Vloot. Hoe bevalt dat?

“Heel goed. Mijn leven nu verschilt dag en nacht met mijn leven vroeger. Ik ben op mijn vijftiende vanuit Portugal naar Oostende gekomen. Ik heb eerst vijftien jaar in de vismijn gewerkt als visfileerder, en meer dan tien jaar als internationale vrachtwagenchauffeur. Ik heb altijd

heel zwaar werk gedaan en lange dagen gewerkt. Je kunt dit werk daar niet mee vergelijken. Ik heb nu ook veel voordelen: maaltijdcheques, een fietsvergoeding, een compensatie voor overuren ... Dat bestaat allemaal niet in de visserijsector.”

Hoe ziet u uw loopbaan verder evolueren?

“Ik kom uit een echte vissersfamilie. Zowel mijn overgrootvader, grootvader als vader waren vissers. Op mijn 11de was ik in Portugal ook al visser. Omdat ik mijn loopbaan op de zee wou eindigen, heb ik een opleiding van twee maanden gevolgd om te mogen varen op zee. Ik kon mijn stage bij Vloot doen en na een jaar kwam er in Oostende een plaats vrij. Ik heb die kans gegrepen, hoewel ik liever in Vlissingen aan de slag wou. Ik kijk nu bij Vloot uit naar een job met iets meer afwisseling. Vloot heeft verschillende soorten boten. Er is een douane- en een reddingsdienst, er zijn politie- en loodsboten ... Als ik echt zou mogen kiezen? Doe mij dan maar een job aan boord van de *Ravelingen*, een supersnelle boot die de loods tot bij de zeeschepen brengt. Maar een ander schip met pit mag ook (*lacht*).”

UURREGELING VEER OOSTENDE

- van 1 april tot en met 30 september:
van 6.30 tot 10 uur, van 10.30 tot 18.30 uur
en van 19 tot 21 uur
- van 1 oktober tot en met 31 maart:
van 7.45 tot 13 uur en van 13.30 tot 18.15 uur

UURREGELING VEER NIEUWPOORT

DAB Vloot heeft ook een veerdienst voor voetgangers en fietsers in Nieuwpoort over de havengeul.

- van 1 april tot en met 30 september:
van 9.30 tot 13 uur en van 13.30 tot 20 uur
- van 1 oktober tot en met 31 maart:
van 9.45 tot 13 uur en van 13.30 tot 16.45 uur

 www.welkombijvloot.be

13:45

De werkdag start voor António en schipper Daniël vandaag om 13.30 uur. Een klas schoolkinderen maakt als een van de eersten deze namiddag de overtocht.

16:05

António kent veel buurtbewoners en mensen die in de buurt werken. Hij maakt een praatje met Albert, die sluiswachter is in Oostende.

18:30

António en Daniël meren aan voor een pauze van een halfuur. Ze eten hun boterhammen in de kajuit.

14:05

António houdt met een teller bij hoeveel passagiers opstappen. "Per keer mogen er vijftig mee, omwille van de veiligheid. We moeten voor iedereen een reddingsvest aan boord hebben."

16:35

Na elke overtocht maakt António het veer vast aan de kade en laat hij de loopplank neer om de passagiers te laten opstappen. Het zijn routineklussen die toch de nodige aandacht vragen.

17:37

António neemt het roer over van Daniël. "We wisselen altijd een uur van job. Dat houdt ons alert."

20:55

Tijd om de toegangen af te sluiten. Daarna meren Daniël en António de Roger Raveel aan en laten ze alles netjes achter voor de volgende dag.

Is een van uw collega's net bevallen? Staat iemand voor een nieuwe uitdaging? Of is uw collega net getrouwd? Stuur uw nominatie met een foto en een paar woordjes uitleg naar 13@vlaanderen.be.

Geliefd

De collega's van **ESTELLE PERMENTIER** van de Vlaamse Belastingdienst wuiven haar uit met een ruiker.

Estelle Permentier

"In maart namen we afscheid van jou na 44(!) jaar dienst. We verrasten je met een feestje, want dat heb je verdiend. Je nam je werk altijd ter harte en was van goudwaarde voor

onze organisatie. Dank je wel, Estelle, voor je inzet en toewijding. We wensen je een pensioen dat je veel plezier zal geven, en een goede gezondheid dag na dag, zodat je samen met Raymond nog lang en gelukkig leven mag. We zullen je missen."

"We zullen je missen"

Behulpzaam

De cel Havens en Districten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken in Oostende wil graag celhoofd **JAN GOEMAERE** in de bloemetjes zetten.

Jan Goemare

"Je bent altijd bereid om ons te helpen waar je maar kunt. Geen vraag is je te veel. Je probeert de werking van onze cel altijd te verbeteren. Zo maak je slimme informatietoepassingens waardoor wij ons werk gemakkelijker kunnen doen en opvolgen. Je bent altijd bezorgd om ons. Als het ons eens niet meezit, toon je steevast begrip. Bedankt."

"Geen vraag is je te veel"

Nieuwe job

De dienst Milieueffectrapportagebeheer van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie zwaait diensthoofd **GEERT PILLU** uit.

Geert Pillu

"Je pendelde zo'n twintig jaar elke dag van Bredene naar Brussel om je collega's met raad en daad bij te staan. Op 1 april ging je aan de slag bij de afdeling Milieuvergunningen in Brugge. Wij moeten nu een fijne collega missen. We wensen je alvast een mooie toekomst in je nieuwe job!"

"We wensen je een mooie toekomst"

Supervrouw

Saskia Vanbeuren (rechts) van VDAB Genk wil graag collega **INGE DAMEN** (links) bedanken met een boeket.

"In 2006-2007 deed ik mijn laatstejaarsstage bij jou. Achteraf raadde je me aan om bij VDAB te solliciteren. Na een jaartje bij andere toffe collega's kwam ik op jouw dienst terecht. Opnieuw ontving je me met open armen. Je bent iemand die altijd klaarstaat voor zowel klanten als collega's. Als kers op de taart zorgde je ervoor dat mijn portefeuille op de valreep niet ongewild van eigenaar wisselde. Bedankt Inge, je bent een supervrouw!"

"Je ontving me met open armen"

Bedankt

Het Agentschap Ondernemen in Brugge wil collega's **MARLEEN HERMAN** (links) en **JOSETTE CARNEY** (rechts) bedanken met bloemen.

"Bedankt omdat jullie onze verhuizing naar het VAC in Brugge in goede banen hebben geleid. Dankzij jullie is alles vlot verlopen. Zonder jullie inzet was het niet gelukt."

"Dankzij
jullie vlot
verhuisd"

Fijne collega

Het team Logistiek en Huisvesting en de collega's van de Departementen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken wuiven **FREDDY GORISSEN** uit met een bos bloemen.

Freddy Gorissen

"Freddy, bij jou konden we altijd terecht met al onze logistieke problemen. Een nieuw bureau of een bord tegen de muur? Dan was er maar één adres. Zowel vanuit het Departement DAR als BZ willen we je bedanken voor alles wat je gedaan hebt. Je was een fijne collega en we wensen je een fijn nieuw hoofdstuk in je leven toe."

"We konden altijd
bij jou terecht"

Vertrouwenspersoon

De collega's van magazijnbeheerder **ANTOINE DE ROUCK** van het GO! onderwys van de Vlaamse Gemeenschap nemen afscheid van hem met een mooi boeket.

Antoine De Rouck

"Als onze magazijnbeheerder kende je bijna iedereen hier. Je hield van de samenwerking met de collega's en genoot van de band die je met sommigen hebt opgebouwd. Bij jou kwamen velen hun hart luchten, je was een soort vertrouwenspersoon. We wenssen je veel plezier en geluk met je pensioen. Je lijfspreuk was: als je hand een gebalde vuist vormt, stel je je gesloten op. Maar als je met open hand naar de mensen gaat, kun je geven en kun je ook veel vriendschap terugkrijgen. Een mooie spreuk, die perfect strookt met wat we in het GO! propaganderen. Bedankt voor je jarenlange inzet."

"Iedereen kende
jouw openheid"

Kopjes koffie

VDAB - CC Zottegem wil **RITA VERMEIRE** bedanken voor de vele kopjes koffie die ze 23 jaar lang in de kantine heeft gezet.

Rita Vermeire

"Een stuk van je leven heb je het beste van jezelf gegeven.

Vanaf nu ben je vrij in je doen en laten en beslis je zelf wat je ervan wilt maken.

Een mooie toekomst ligt op je te wachten om je jarenlange inzet te verzachten.

Beleef nu dan de jaargetijden ongedwongen, vrij van druk. Doe de dingen onbescheiden, leef en geniet van het geluk."

"Geniet van het geluk"

Win

De grote cultuurhuizen onderbreken hun gewone programmatie in juli en augustus, maar er valt nog heel wat te beleven. 13 geeft onder andere kaartjes, barbecuesets en wandelgidsen weg.

Op www.UiTinVlaanderen.be vindt u meer doe-ideeën. Wie wil winnen, surft uiterlijk op 15 juli naar www.vlaanderen.be/13 (voor Cactus ten laatste op 4 juli) en vult daar ons wedstrijdformulier in.

5 zaterdagkaartjes Cactus

Wat? Met kleppers als John Hiatt en Grant Lee Buffalo, minder bekende parels als Yeasayer, Low en Kurt Vile, en een hoop Belgisch talent zoals Blackbox Revelation oogt de zaterdagaffiche van het Brugse Cactusfestival op 7 juli weer bijzonder fraai. Op dit groene festival is er randanimatie voor het hele gezin met extra muziek, een circusatelier, kunst, grime ... De collega's van de OVAM riepen Cactus trouwens uit tot het festival dat het beste scoort op het vlak van milieuzorg.

Link met de Vlaamse overheid? Cactus krijgt een structurele subsidie van de collega's van het agentschap Kunsten en Erfgoed. De collega's van De Lijn verzorgen extra avondritten en promoten het festival op bussen in heel West-Vlaanderen.

GRATIS: Feest in Brussel

De Ancienne Belgique viert 11 juli met *Feest in Brussel*. Met de medewerking van tal van culturele organisaties en met Raymond van het Groenewoud als centrale gast. Een hele dag gratis muziek met meer dan 60 artiesten op verschillende locaties en verder nog Raymondwandelingen, Raymondkortverhalen, een Raymondtentoonstelling en een Raymond klassiek concert in Flagey. 's Avonds vanaf 19 uur organiseert de AB een muzikale afsluiter op de Grote Markt waar Raymond zal optreden met heel wat collega-muzikanten.

WIN 250 euro vakantie

Doe mee aan de 13-zomerzoektocht in Sint-Truiden en win een vakantie in eigen land ter waarde van 250 euro. Kijk op www.vlaanderen.be/13.

5 exemplaren Slimmer eten

Wat willen die tabellen op de verpakkingen van voedingswaren zeggen? Wat beloven ze en klopt dat ook? Welke producten zijn echt gezond? Journalist Frank Willemsse verzamelde 10 000 supermarktoproducten, zette alles op een rijtje en kwam tot enkele verrassende conclusies. Voor de nodige duiding deed hij onder meer een beroep op de collega's van NICE, het Nutrition Information Centre, dat deel uitmaakt van de VLAM. NICE verzamelt wetenschappelijke en educatieve informatie over voeding en gezondheid. *Slimmer eten* is een handige gids om beter en vooral gezonder boodschappen te doen!

10 barbecuesets

Bij lekker weer hoort lekker eten en dan denken 13 en de Vlaamse Winkel onmiddellijk aan een barbecue. Daarom geven we voor de koks onder u tien zwarte barbecueschorten weg met toebehoren, zoals een tang, een barbecuevork, een spatel en een barbecuehandschoen. U kunt ze uiteraard ook altijd cadeau doen aan de kok van dienst. Smakelijk!

10 x 2 kaartjes Floriade

In het Nederlandse Venlo vindt nog tot 7 oktober de Floriade of Wereld Tuinbouw Expo plaats. Ook de collega's van de VLAM zijn er aanwezig om bloemen en planten van bij ons te promoten. "Samen met de sector hebben we geprobeerd om met zoveel mogelijk planten het Belgisch paviljoen origineel in te richten", zegt Eric De Vos, productmanager Sierteelt. "Bloemenkunstenaar Geert Pattyn zorgde voor creaties met snijbloemen en azalea's, een van onze streekproducten. Daarnaast is er van 17 tot 19 augustus een Vlaamse driedaagse waar onze bloembinders hun talenten tonen. Ook onderzoekers van het ILVO komen dan langs om hun know how in het sierteeltonderzoek te tonen."

**Win 10 x
2 kaartjes
voor TRACK
op p. 8**

50 x 2 dagpassen

De Lijn + wandelgids Beaufort

Plant u deze zomer een tripje naar onze Kust? In juli en augustus zorgen de collega's van De Lijn om de tien minuten voor een Kustram langs het traject Knokke - De Panne. Met de tram kunt u ook naar Beaufort04, de Triennale voor Hedendaagse Kunst aan Zee die op dertig locaties langs de kust hedendaagse kunstwerken toont. Bij elke duodagpas van De Lijn krijgt u een praktische wandelgids met een parcours per kustgemeente. Dat leidt u niet alleen langs de verschillende Beaufortkunstwerken, maar ook langs tal van andere hoogtepunten in elke gemeente.

Boterhammen in het Park

Spinvis

Van 23 tot en met 27 augustus is er elke middag vanaf 12 uur weer Boterhammen in het Park, met onder andere Spinvis, Het Zesde Metaal, De Held, Mira en Guido Belcanto. Vanaf 20 uur start het avondprogramma Feeëriën in het Warandepark in Brussel met o.a. Dez Mona feat. BOX, Tommigan, Cold Specks en Holy Other. Afhankelijk van de beslissing van uw leidend ambtenaar kunt u dienstverstelling krijgen voor de middagvoorstellingen. Meer informatie krijgt u bij uw personeelsdienst.

Kevin en Jonathan Borlée

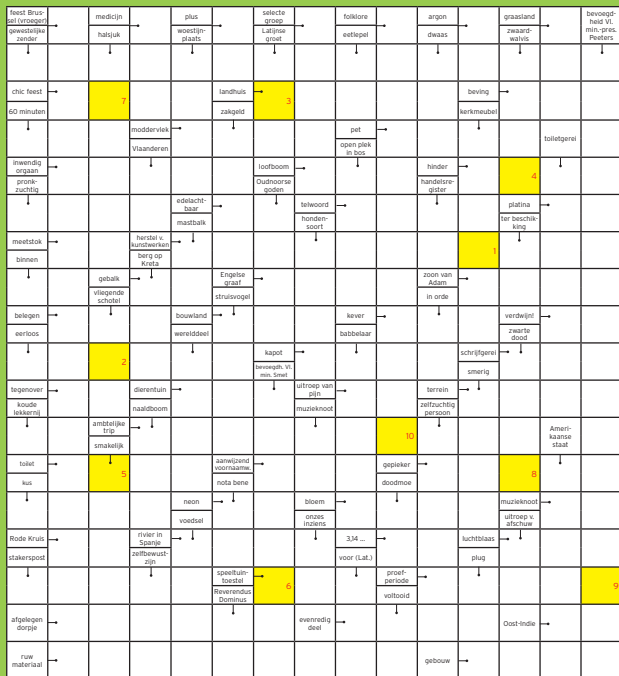
3 x 2 kaartjes Memorial van Damme

Op 7 september vindt de Memorial Van Damme voor de 36ste keer plaats. Zoals elk jaar zakken een heleboel toppers af naar Brussel

voor een avond vol spanning en sport. Op dit moment (begin juni) is nog niet duidelijk welke atleten aantreden in de competitie, maar de voorbije jaren kon de Memorial uitpakken met namen als Usain Bolt, Tia Hellebaut, haar concurrente Blanka Vlasic, de broers Borlée. ... Dankzij de collega's van het Topsportteam van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media kunt ook u erbij zijn.

Niet gewonnen?

- ✉ www.delijn.be of 070 220 200 (0,30 euro/min.)
- ✉ www.track.be
- ✉ www.vlaanderen.be/vlaamsewinkel
- ✉ www.abconcerts.be of 02 548 24 24
- ✉ www.cactusfestival.be
- ✉ www.beaufort04.com
- ✉ www.groenvanbijons.be

Met de letters uit de genummerde vakjes van de Zweedse puzzel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 juli naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in.

U maakt dan kans op een aankoopcheque!

Oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

De winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13. Zij worden ook schriftelijk verwittigd.

Grens

Dagen heb ik ervan wakker gelegen. Uren gepiekerd. Mijn blik afgewend als ik voorbij haar kantoor kwam. Maar niets kon de herinnering aan mijn schandelijke daad uitwissen. Ik had mijn *slachtoffer* - mijn collega *next door* - op een onbewaakt moment gezegd dat ze iets 'fantastisch had opgelost'. Erger nog, ik had er automatisch bij geknipooogd! In volle Plakkerige Pol- en Jolige Jostijd begon me dat gebaar zowaar te achtervolgen. Had ik de grenzen overschreden? Kon mijn gedrag alleen maar een illustratie zijn van dat typische machogedoe? U begrijpt dat ik daarvan wakker lag.

Het was al een hele tijd *talk-of-the-train*: overall klonken verontwaardigde reacties rond de escapades van een geile machtswellusteling die blijkbaar vrouwen als loslopend wild beschouwde. En voor alle duidelijkheid: die verontwaardiging was terecht. Want dat gedrag was en is absoluut ontoelaatbaar. Maar in één beweging werden alle mannen hijgerige monsters die zich onmogelijk konden bedwingen bij de aanblik van een zedige décolleté of een accidenteel opwaaiend minirokje. Plots leek het alsof we allemaal holbewonergewijs onze vrouwelijke collega's richting grot wilden sleuren om daar eens te laten zien wie er de baas is. Ik betreur die veralgemening, zoals ik ook de echte incidenten betreur.

Er is - gelukkig - veel veranderd sinds Jos en Pol de werkvloer betraden. Het moet voor beide geslachten een hele omwenteling zijn geweest toen die plots bevolkt werd door beide seksen. En het moet in die tijd inderdaad moeilijk geweest zijn om grenzen te trekken. En om als slachtoffer daarover te getuigen. Als je de getuigenissen erop naleest, was er in de toenmalige mannenbastions geen plaats voor klachten over seksuele intimidatie. En vrouwen die onmiddellijk fysiek of verbaal van zich af beten, waren er ook al niet veel.

Vandaag hebben slachtoffers meldpunten, staan ze steviger in hun schoenen en zullen ze hopelijk sneller tot actie overgaan. Des te schrijnender dus dat er toch nog altijd dergelijk grensoverschrijdend gedrag voorkomt.

Maar laat ons nu ook niet overreageren en alle spontaniteit van de werkvloer bannen. Niemand hoeft wakker te liggen van een knipooogzonder-bijbedoelingen, van een oprecht gemeend compliment of van een welverdiende knuffel. Laat ons lieve-collega's-onder-elkaar zijn, die weten waar de grenzen liggen. Sterker nog. Vandaag stap ik het kantoor van mijn slachtoffer binnen en geef ik haar een kus! Het is tenslotte haar verjaardag ...

"Niets kon de herinnering aan mijn schandelijke daad uitwissen"

Filip De Maesschalck is 45 jaar, woont in Lokeren en werkt in Brussel op de afdeling Communicatie als communicatieadviseur.

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

POLL **Vindt u lidmaatschap van de vakbond nuttig?**

In onze poll vroegen we of u het nuttig vindt om lid te worden van de vakbond. Het resultaat las u al op pagina 6. Hier volgen de reacties.

JA:
79,54 %

"Via de vakbond krijg je informatie die je anders stukken moeilijker vast krijgt, zoals antwoorden op pensioenvragen."

"Als leidinggevende vind ik dat vakbonden helpen om een conflict te objectiveren en een lijn te trekken die je niet met iedere werknemer afzonderlijk moet bediscussiëren."

"Niet iedereen is mondig en assertief genoeg om voor zijn eigen rechten op te komen!"

"Vakbonden doen nuttige tussenkomsten voor onterechte evaluaties, ontslagen, pesterijen, geweigerde verlofaanvragen, veiligheidsproblemen ..."

"Solidariteit onder de werkende mensen is belangrijk."

NEE:
20,46 %

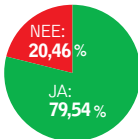
"Als statutair zie ik er de meerwaarde niet van."

"Ik heb meermaals ondervonden dat ik info sneller zelf opgezocht had dan als ik het aan een vakbondsafgevaardigde vroeg."

"Sommige vakbondsmensen nemen het niet zo nauw met de regeltjes. Maar hun leidinggevende durft er niets aan te doen!"

"Vakorganisaties focussen zich op lagere niveaus, en blijven hangen bij materiële arbeidsvoorwaarden."

"Ze steken het vuur aan de lont bij stakingen, terwijl de werknemers daar de slachtoffers van zijn."

■ **Vermogensbelasting zou eerlijker zijn**

(reactie op pollvraag 'Bent u bereid tot een indexsprong?', 13 nr. 36, maart-april 2012)

Ik vind het debat over de indexsprong het verkeerde issue om de bijna jaarlijks ontsprende staatsbegroting en bijbehorende klaagzang van de werkgevers aan te pakken. Een indexsprong is een gevolg van de stijgende levensduurte en dient om de koopkracht van de loontrekkende mensen op peil te houden. Er is echter een structureel probleem dat dringend aangepakt moet worden: in plaats van de lasten op arbeid - zowel voor de werkgevers als de werknemers - moet er een billijke lastenverdeling komen op alle inkomsten. In België zijn het vooral de werkende mensen die bijdragen aan onze verzorgingsmaatschappij, terwijl elke Belg van die verzorgingsstaat geniet. Het zou eerlijker zijn als iedereen die inkomsten verwerft, daar naar vermogen aan bijdraagt. In vrijwel alle landen die ons omringen, worden inkomsten uit vermogens belast, maar niet in België. Daarom zakken nog heel wat vermogenden naar hier

Floris' visie

af en zetten ze hier allerlei constructies op. Hoog tijd om die melkkoe beter te verzorgen en de heel dikke exemplaren op dieet te zetten.

Sabine De Braekeleer, Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid

Aanvulling over studiefinanciering

(reactie op artikel 'Regeerakkoord 2009-2014: Halfweg en al ergens', 13 nr. 36, maart-april 2012)

Graag willen we het stukje over de strijd tegen armoede (p. 27-28) aanvullen. Sinds het artikel verschenen is, zijn er nog een aantal dingen beslist waardoor de informatie in het artikel niet meer klopt. Wat de automatische rechtentoe-kening betreft, heeft de Vlaamse Rege-ring de verwachtingen moeten bijsturen omdat er bij heel wat sociale rechten te veel praktische problemen zijn, bijvoor-beeld de privacywetgeving.

Bij studiefinanciering, het voorbeeld dat in het artikel gegeven wordt, ligt er nog een andere reden aan de basis. De Privacycommissie gaf op 14 maart 2012 immers een cruciale machtiging voor het opvragen van gegevens over afstamming, waardoor er ook voor dat project geen problemen meer zijn op het vlak van de privacywetgeving. Maar het budget van 5 miljoen euro dat in 2012 uitgetrokken was voor het project automatische toekenning van de school- en studietoelagen, is niet meer beschik-baar omdat de Vlaamse Regering eind februari beslist heeft om de opstart van de maatregelen voor 'Vlaamse Sociale Bescherming' uit te stellen.

De afdeling Studietoelagen bekijkt op dit moment welke elementen gefaseerd gerealiseerd kunnen worden. Het eind-doel blijft nog altijd de automatische toekenning van de studiefinanciering

An Van Cauwenbergh, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Reacties op edito van hoofredacteur
Leen De Dycker over deeltijds werken,
13 nr. 37, mei-juni 2012:

Chapeau voor ambitieuze vrouwen

Ik ben het volledig eens met uw edito over deeltijds werken. Uw zontjes kunnen gelukkig vaak terecht bij oma en opa. Dat is niet bij iedereen zo. Ik ben een oma die tot haar 65ste zal moeten werken, net als opa. Ik vind het met andere woorden niet vanzelfsprekend dat er op opa of oma een beroep kan worden gedaan. Toch niet meer voor de huidige generatie.

Gelukkig werk ik deeltijds en mijn volwassen kinderen ook. Zij doen op woensdag net hetzelfde als u. Ik moedig dat alleen maar aan en ben fier dat ze beseffen dat het geluk bestaat uit zoveel stukken. Eén ervan is zorg dragen voor je kinderen. En het zijn heel ambitieuze vrouwen, nog meer door het feit dat ze twee taken combineren. Ik zou zeggen 'chapeau' in plaats van 'muts'!

Claudine Glibert,
Vlaamse Milieumaatschappij

Hart onder de riem

Bedankt voor je edito, een hart onder de riem van iedere deeltijds werkende ouder!

Ingrid Dekeyser, Departement Landbouw en Visserij (via Facebook)

Deeltijds werken nadelig voor pensioen van vrouwen

Uw edito is altijd verfrissend en aange-naam om 13 mee te beginnen. Ik begrijp uit dit stuk dat u het discours van Mari-anne Zwagerman - vrouwen zouden vol-

tijds moeten werken, ook als ze kinderen hebben - louter persoonlijk neemt. Dat vind ik jammer en een gemiste kans. Zwagerman heeft het niet over vrouwen met een vaste baan die - al dan niet tijdelijk - vier vijfde gaan werken. Ik lees haar verhaal als een maatschap-pelijk verhaal. Je kunt je enerzijds de vraag stellen waarom er zoveel meer vrouwen dan mannen niet, deeltijds of in een precair statuut werken. Anderzijds is het pleidooi voor vrouwen om voltijds te werken in een degelijke job vooral ingegeven door een terechte bezorgdheid. Heel wat vrouwen komen immers na hun pensioen, vanwege sterk onderbroken of geen loopbanen, in een moeilijke situatie terecht. Ik vind het goed dat vrouwen, zelfs met ietwat vranke Hollandse bijklank, die realiteit op de agenda zetten. Het zou interessant zijn om de cijfers over deeltijds werken bij de Vlaamse overheid op te vragen. Ik ben er zeker van dat die cijfers het on-evenwicht tussen vrouwen en mannen in de combinatie arbeid-gezin zullen blootleggen.

Anke Gittenaer, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vakbonden hebben nog altijd nut

(reactie op pollvraag 'Vindt u lidmaatschap van de vakbond nuttig?', 13 nr. 37, mei-juni 2012)

Om iets te zeggen over het nut van de vakbonden, moeten we eerst kijken naar het ontstaan van het syndicalisme. Dat was in de tweede helft van de 19de eeuw, in eerste instantie om de wantoe-standen in de fabrieken aan te pakken. Arbeiders werkten veertien uur per dag, kinderen moesten onder mens-onwaardige omstandigheden werken

tegen een hongerloon, terwijl de bazen vette winsten opstreken. Die toestand bestaan nu niet meer dankzij de niet aflatende inzet van de vakbonden. Toch kunnen we ook nu de vakbond niet uitsluiten. Denk bijvoorbeeld aan het voorstel van Patrick De Maeseneire, topman van Adecco, om het vakantiegeld en de dertiende maand af te schaffen om de loonkosten te drukken. Zelf verdient hij 3 200 000 euro(!) per jaar. Gelukkig zijn er dan vakbonden om hem een halt toe te roepen. Net zoals de vakbonden zich ook verzetten tegen de notionele interestafrek waardoor bedrijven nauwelijks of geen belastingen betalen, terwijl de minst betaalde arbeiders zich blauw betalen aan belastingen. Ook andere zaken die we nu als vanzelfsprekend beschouwen, vinden hun oorsprong in de vakbondswerking: ziekenfondsen, werkloosheidsuitkeringen enzovoort.

Brigitte Quintens, Vlaamse Belastingdienst

Reacties op artikel
'6 extra besparingsmaatregelen in 2012',
13 nr. 37, mei-juni 2012:

■ Woon-werkverkeer duurder door afschaffing buslijn

Sinds 16 april 2012 rijden er geen bus-
sen van De Lijn meer tussen Brussel-
Zuid en Brussel-Kapellekerk.
Daardoor hebben we met een aantal
collega's niet alleen een Omnibus van
De Lijn nodig (prijs: 232 euro), maar ook
een MIVB-abonnement van 487 euro.
Gelukkig is het woon-werkverkeer

gratis als je voor het openbaar vervoer
kiest. Maar onze werkgever, de VDAB,
moet nu wel drie keer meer betalen
voor mij en mijn collega's, terwijl de
Vlaamse overheid moet besparen.

Erica Demesmaeker, VDAB

■ Uitgeperste citroenen

Men kan een citroen uitknijpen, maar op
een bepaald ogenblik zit er totaal geen
sap meer in!

Manuella Roten, Agentschap voor
Binnenlands Bestuur

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in
de bus en is één keer genoeg? Doe
dan zoals meer dan 300 andere
lezers van 13 en laat het ons weten
via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we
ervoor dat twee voortaan één wordt!

Vraag van de maand

Wat had u altijd al willen weten? Hebt u een prangende vraag over het reilen en zeilen
binnen de Vlaamse overheid? Mail ze naar 13@vlaanderen.be en wij zoeken het voor u uit!

**"Sinds eind 2011 kunnen Vlaamse
ambtenaren tot 66,5 jaar aan de slag blijven.
Is dat een recht voor alle ambtenaren?"**

Ludwig Van den bossche, Flanders Investment and Trade

"Nee, blijven werken na 65 jaar is geen recht", legt Dirk Laerte van het
Department Bestuurszaken uit. "Het kan alleen met wederzijdse instemming.
Zowel de ambtenaar als de overheid moet akkoord gaan. In principe blijft uw
65ste verjaardag het moment waarop u als statutair benoemde ambtenaar
automatisch op pensioen gesteld wordt. Hoopt u toch langer te kunnen blijven,
dan moet u dat, als u geen topambtenaar bent, bespreken met het hoofd van uw
entiteit."

Voordien was het ook al mogelijk om na 65 jaar te blijven werken, maar dat was
toen beperkt tot zes maanden. Sinds oktober 2011 kan het tot anderhalf jaar. Tot
nu toe maakten niet zoveel collega's gebruik van de mogelijkheid. Vaak gaat het
om leidinggevenden die nog even langer op post blijven tot er een vervanger is
aangewezen.

Deze regeling geldt alleen voor statutaire ambtenaren, waarschuwt Laerte nog.
"Voor contractuelen is de regeling anders. Zij moeten zelf hun contract
beëindigen als ze met pensioen willen gaan. Ook de werkgever kan het contract
beëindigen bij de pensioenleeftijd. Zolang niemand het contract beëindigt,
kunnen contractuelen aan de slag blijven na 65 jaar."

TAALTIP

Is de volgende zinsnede
correct: *de collega's wiens
teksten ik nalees?*

Nee, u kunt wiens alleen gebruiken
om te verwijzen naar één manne-
lijke persoon: *de collega wiens
teksten ik nakijk*. Voor een vrouwe-
lijke persoon en voor een meer-
voud moet u in principe het
voornaamwoord *wier* gebruiken:
*minister Schauvlieg, wier tweets hij
trouw volgt; de collega's wier teksten
ik nalees*.

De vormen *wiens* en *wier* zijn erg
formeel. De combinatie van wie is
veel gebruikelijker: *de collega van
wie ik een manchetknop heb
gevonden; minister Schauvlieg, van
wie hij de tweets trouw volgt; de
collega's van wie ik de teksten nalees*.

 Tip: Abonneer u op het e-zine Taaltalk van de
Taalteléfono via 13@vlaanderen.be/taalteléfono.
Stel uw taalvragen aan de Taalteléfono op
078 15 20 25.

ABCONCERTS.BE

Mit steun van de
Vlaamse overheid

Nieuwsblad.be

FEEST IN BRUSSEL

11 JULI 2012 • GRATIS

SLOTFEEST GROTE MARKT

**SENNE GUNS EN WANNES CAPELLE,
RAYMOND VAN HET GROENEWOUD**

(SAMEN MET O.A. HELMUT LOTTI, HANNELORE BEDERT, STIJN EN FLIP KOWLIER)

WWW.FEESTINBRUSSEL.BE

